

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJO-SEPTEMBER 9, 2017 • Vol. CVIII NR. 104

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-08-17

ŠIAME NUMERYJE:

Kaip lietuviai grybauja
Amerikoje – 3 psl.

Pasaulio šokėjas,
gimęs Kaune – 7 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 159 dienos!

Vyturio lituanistinė mokykla.

Mokyklos archyvo nuotr.

Mieli lituanistinių mokyklų mokytojai, tėveliai, moksleiviai,

Nuoširdžiai sveikiname visą JAV Lietuvių Bendruomenės lituanistinių mokyklų šeimą su naujųjų mokslo metų pradžia.

Šie mokslo metai ypatingi – kartu su visais lietuviais pasaulyje švėsime šimtąsias Lietuvos valstybės atkūrimo metines. Lituanistinėje mokykloje ugdoma pagarba savajai Bendruomenei, skiepijama meilė ir pagarba mūsų visų Tėvynei Lietuvai, čia formuojama lietuviškoji pasaulėjauta ir bendražmogiškosios vertybės.

Dėkojame mokytojams ir tėveliams už pasišventimą ir atsakomybę, už gyvo patriotizmo pavyzdį. Linkime, kad naujaisiais mokslo metais mokinukus lydėtų pažinimo džiaugsmas, o visą mokyklų bendruomenę tarpusavio bendradarbiavimo šiluma.

JAV LB Švietimo taryba

Mėniškės vasaros

Įvairių valstijų mažiesiems lietuviams

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Lietuvių vaikų vasaros poilsio ir kūrybos stovyklų geografija plečiama: šią vasarą Čikagoje, Baltimorėje, kitą gal dar daugiau – Los Angeles, CA, New Haven, CT ir New Jersey, NY...

Vasara baigėsi, tačiau jos išpūdžiai dar negreitai išblės. Maždaug pusšimčiui Čikagos ir Baltimorės mažųjų lietuvių jų vasarą papuošė žavios akimirkos, kartu su bendraamžiais praleistos stovyklose „Kūrybinės vasaros dirbtuvės“. Vaikų laikas prabėgo mokantis kurti: piešti, lipdyti, siūti lėles, ir visaip meistrauti, iš audinio gabalėlių ant popieriaus lapo suklijuoti istorinių asmenybių portretus, fotografuoti ir, aišku savaime, būti kartu. Šiose dienose stovyklose su mažaisiais dirbo

Baltimorės apylinkėse gyvenantys mažieji lietuviai stovyklautojai ilgai nepamirš stovyklos išpūdžių.
Stovyklos organizatorių nuotr.

fotomenininkas iš Lietuvos Jonas Staselis, pedagogės Sigita Kazlienė, Jolanta Lechavičienė, taip pat Čikagos apylinkėse gyvenanti dailininkė Julija Kazilaitė-Antanavičienė. Apie antrus metus sėkmingai vystomą ir plečiamą

vaikų poilsio projektą pasakojo JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Kultūros tarybos pirmininkė ir viena iš šio vaikų vasaros poilsio sumanytojų bei organizatorių Austėja Sruoga.

Nukelta į 5 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Mokykimės tikėjimo iš jos

KUN. JAUNIOUS KELPŠAS

„Štai mergelė nešios įsčiose ir pagimdys sūnų, ir jis vadinsis Emanuelis“, o tai reiškia: „Dievas su mumis“.

Mt 1, 23

Kad išgarsintų Marijos apsiareiškimą Šiluvoje, mūsų parapijos ikūrėjai prieš 90 metų parinko bažnyčiai Marijos Gimimo vardą. Marijos klusnumas Dievo valiai bei pašaukimui jau trečią tūkstantmetį įkvepia tikinčiuosius ir jie mato Mariją kaip tikėjimo pavyzdį. Jos užtarimas ir rūpestis žmonėmis, ypač varge, tikintiesiems tapo paskatinimu kreiptis į ją, kaip į Dievo malonių tarpininkę. Netikėtai pasibaigęs vynes Kanos vestuvėse parodo, kaip Jėzaus motina rūpinasi ir išprašo Jėzų padaryti stebuklą – vandenį paversti vynu. Šio ir daugelio kitų pavyzdžių paskatinti žmonės pradėjo melsti Mariją užtarimo – varguose, tremtyse, nelaimėse. Švč. M. Marijos litanijoje matome gausiai jai priskiriamus titulus: ligonių sveikata, Dievo malonių tarpininkė, Bažnyčios motina ir kt.

Šiandien mus džiugina Švč. Mergelės Marijos, mus mylinčios Motinos, gimimo šventė. Ši šventė sklidina pažado ir vilties bei primena mums didžius Dievo padarytus darbus Marijai, mūsų Motinai. Jis padarys didžių dalykų ir mūsų gyvenime, jeigu kaip Marija Juo pasitikėsime.

Evangelijos ištrauka pateikia mums Jėzaus genealogiją ir vėlgi suvokiame, kad Dievui nėra negalimų dalykų. Tame kilmės sąrašas yra šventųjų ir nusidėjėlių, tačiau nepaisant silpnųjų Dievo planas pildosi. Jėzus nužengė nusizemindamas ir prisimindamas žmogaus kūną, kurį Jis perkeitė savąja mirtimi ir prisikėlimu iš numirusių. Dievo meilė ir gailėstingumas skirti kiekvienam, šventajam ir nusidėjėliui, niekas nėra atstumtas, tereikia pasikliauti Dievu.

Marija svarstė, kaipgi ji galėtų pagimdyti Jėzų, tačiau su pasitikėjimu atsivėrė Dievo Dvasiai, ir „Žo-

Šiluvos atleidai Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje rugsėjo 5 dieną. Šv. Mišias aukoja Vilkaiviškio vyskupas Rimantas Norvilas, kleb. Jaunius Kelpšas ir kun. Gediminas Keršys.

dis tapo kūnu“. Ir mums bei per mus Dievas gali padaryti didžių dalykų, jeigu – kaip Marija – atsiversime Dievo gailėstingumui ir meilei. Marija savuoju „Tebūnie“ pakeitė pasaulį. Mes, būdami atviri Dievui ir tęsdami Jo meilės ir atleidimo istoriją, galime taip pat keisti pasaulį. Šventoji istorija tęsiasi su mumis, tai yra dabarties aktualijos. Marija – žmogus kaip ir mes, bet tai ji davė pasauliui šviesą. Ji nutiesė kelią Dievui pas mus. Dėl Jos tikėjimo atėjo Jėzus – Emanuelis, „Dievas su mumis“. Ji, Marija, mums yra tikėjimo ir tikrojo gyvenimo pavyzdys. Prašykime šiaandien Mariją, mus mylinčią Motiną, pasidalinti su mumis savąja meile ir pasitikėjimu Dievu, idant padėtų mums visais laikais tarti *taip* Dievo valiai, netgi jeigu tai mums brangiai atsieina.

„Sveika, Marija, malonės pilnoji! Viešpats su tavimi!“ Tai arkangelo Gabrieliaus pasveikinimas Marijai. „Malonės pilnoji“ – tai yra pripildyta malonės. Norint būti pripildytam, pirma reikia būti tuščiam. Visiškai tuščiam savyje, be nieko savo. Tuščiam nuo savo įgeidžių, ydų, puikybės, tuščiam nuo savojo „aš“. Būtent tokia Dievo malonės dėka ir buvo Marija. Jis ją sukūrė tokią tam, kad būtų Jo Sūnaus Motina.

Švenčiant šią gražią šventę ir parapijos garbingą sukaktį kviečiu: nebijokime prašyti Jėzaus motinos užtarimo ir leiskime jai būti mūsų tikėjimo modeliu, kad ir mes galėtumėm su ja susukti: *Mano siela šlovina Viešpatį, nes didžių dalykų padarė man Visagalis ir šventas yra jo vardas.*

Susipažinkime su naujuoju Clevelando vyskupu

Vysk. Nelson J. Perez

Šm. liepos 11 d. popiežius Pranciškus paskyrė Nelson J. Perez 11-uoju Clevelando vyskupijos ganytoju. Rugsėjo 5 d. Clevelando Šv. Jono Evangelisto katedroje vyko įvesdinimo Mišios, kuriose dalyvavo popiežiaus apaštališkasis nuncijus JAV, arkivyskupas Christophe Pierre, Ohio ir Michigan arkivyskupas Dennis M. Schnurr, beveik 50 vyskupų, apie 200 kunigų ir diakonų. Į kviestinių svečių sąrašą buvo įtraukti kai kurių tautybių nariai, tarp jų Clevelando Šv. Kazimiero parapijos atstovai Živilė Vaitkienė ir Kęstutis Civinskas. Jie dalyvavo iškilmėse ir procesijoje pasipuošę tautiniais drabužiais.

Šv. Kazimiero parapijiečiams bus proga asmeniškai susitikti su naujuoju vyskupu rugsėjo 20 d. 7 val. v., kuomet jis atvys į šią parapiją suteikti Sutvirtinimo sakramentą parapijos jaunuoliams. Tai bus neeilinė proga Clevelando lietuviams susipažinti su vyskupu ir užmegzti su juo draugiškus ryšius. Parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius ragina ir kviečia visus gausiai dalyvauti rugsėjo 20 d. Mišiose ir pabendra-vime.

Ž. Vaitkienės info ir nuotr.

Živilė Vaitkienė ir Kęstutis Civinskas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir klaidą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

ŽAIBIŠKI POKALBIAI

Lietuvių grybavimo Amerikoje ypatumai

Norėdami pagrybauti, lietuviai pasiryžta nukeliauti šimtus mylių

Lietuvius nuo seno penėjo miškas: uogos, grybai, visokios žolelės, naudotos maistui ir vaisiams. Nors tie laikai jau praėjo, tačiau dažnam lietuviui vis dar norisi pabūti miške, nes jis išlaikė iš tėvų ir senelių perimtą pomėgį grybauti. Lietuvoje vieni grybauja tam, kad pasimėgautų miško gamta, o sugrįžę į namus gardžiuotųsi surinktų grybų patiekalais. Dar kad prisirinktų grybų atsargų žiemai. Kitiems grybų rinkimas – papildomas pajamų šaltinis. Lietuvis lietuvių, einantį su krepšiu į mišką, puikiai supranta. Net ir tada, jeigu kaimynas, gyvenantis pamiškėje, grybauti eina kasdien po du kartus – rytą ir vakare. Arba bendradarbis jau daugybę metų per atostogas, užuot keliaavęs į kurortus, kiekvieną dieną leidžia grybaudamas. Čia mums viskas aišku ir pateisinama: aistra.

Amerikoje yra visai kitaip. Nors čia apie grybavimą daugelis nėra net girdėję, vis dėlto atsiranda pavienių šios šalies gyventojų, kuriems grybauti yra įdomu. Tokie buriasi į „grybų medžiotojų“ (The Mushroom Hunters“) draugijas. Tiesa, vietinius „medžiotojus“ džiuginančių grybų laimikis paprastai nėra neprimena lietuvių grybautojų svajonės. Amerikiečių grybautojų socialiniuose tinkluose rodomose jų surinktų grybų nuotraukose retai pamatysi lietuvių akiai ir širdžiai mielą baravyką, raudonikį. Na, voveraičių ar bobausių vaizdais dar gali pasimėgauti. Tačiau kiti amerikiečių „medžiotojų“ pamėgti grybai mums būna nematyti arba Lietuvoje nerenkami.

Į Ameriką atvykusiems užkietėjusiems grybautojams gali prasidėti savotiškas „grybų abstinencijos sindromas“, nes čia taip, kaip esi įpratęs Lietuvoje, nepagrybausi. Ne visuose Amerikos miškuose gali grybų surasti, ne visur ir leidžiama jų ieškoti. Ir vis dėlto, nemažai įvairaus amžiaus lietuvių ir šioje šalyje susiranda kelią į grybingus miškus. Tiesa, čia kasdien du kartus per dieną nepagrybausi. Ir net du kartus per mėnesį būtų sunkoka tą daryti. Na, dukart per sezoną grybauja didžiausi aistruoliai. Tą sužinojome, šio šeštadienio „Žaibiško pokalbio“ pašnekovams uždavę klausimą:

Ar grybaujate Amerikoje?

Aidas Zaukas, trečiosios bangos emigrantas:

Mėgstu grybauti, manau, kad kiekvienam lietuviui smagu pasi- vaikščioti po mišką, pakvėpuoti grynu oru, o ką jau kalbėti apie namuose pasigaminą patiekalą – grybus, keptus su sviestu ir grietine. Čia, Amerikoje, man labai trūksta grybavimo. Tačiau stengiuosi surasti laiko ir išlėkti su draugu pagrybauti. Bet tai būna retai. Teko grybauti Wisconsin, kur yra daug miškų. Važiavome su draugu, kuris šiek tiek žinojo vietas. Pirmą kartąėjome „aklai“, įlindome

į mišką ir bandėme ieškoti grybų. Tąsyk nepavyko jų rasti. Kitą kartą jis nuvežė į tas vietas, kur pats buvo anksčiau sėkmingai grybavęs. Tąsyk radome ir prisirinkome raudonikų, lepšių, šiek tiek voveraičių. Na, bet tai nebuvo dideli kiekiai, tik tam kartui pavalgyti didesnei draugijai. Teko grybauti ir Čikagos apylinkėse. Žinau tokią vietą, kur galima rasti augančių voveraičių. Prisimenu, buvome patekę į juokingą situaciją: mes, du vyrai, grybaujame, rankose kibirai, peiliai, o begrybaudami sutinkame bėgiojančių ir šunis vedžiojančių amerikiečių. Tąsyk teko atlaikyti daug nustebusių žvilgsnių ir klausimų, kodėl mes tuos grybus renkame: ar moksliniams tyrimams? Iš draugo patirties dar vienas juokingas atsitikimas: grybaudamas jis surado daugybę baravykų. Ėmė rinkti juos, prisipjovė tų gražuolių kelis kibirus. Paskui jam pasirodė įtartina, kad tie baravykai nėra nesukirmiję. Pasiskaitęs internete suprato, kad prisirinko karčiųjų, nevalgomų baravykų. Teko girdėti, kad šiuo metu Wisconsin grybų nėra, nes sausa, nebuvo lietaus. Todėl važiuoti kol kas neverta. Bet po kurio laiko, labiau rudenio, reikės surasti laiko ir nuvažiuoti pagrybauti. Tačiau labai svarbu žinoti, kad negalima lįsti ieškoti grybų į privačius miškus ir indėnams priklausančias teritorijas. Amerikoje galima grybauti tik valstybiniuose miškuose (išskyrus gamtos draustinius), todėl prieš važiuojant į juos, reikia iš anksto pasidomėti, kam tas miškas priklauso, koks jis yra. Kitaip grybavimo malonumas gali daug kainuoti – sumokėsi nemenką baudą.

Žilvinas Ramašauskas, „trečiabangis“ Čikagos gyventojas:

Mėgstu grybauti, bet norint grybauti Amerikoje, reikia tam paskirti laiko ne vieną dieną. Taip sakau todėl, kad grybingos vietos (bent jau tos, apie kurias aš žinau) yra toli nuo Čikagos. Todėl iki jų važiuoti automobiliu reikia ne vieną valandą. Viena iš tokių vietų, kur mes grybaujame, yra Wisconsin valstijoje netoli sienos su Minnesota. Į ten važiuojame šešias valandas. Nuvykę paprastai apsistojame kelioms dienoms vienoje iš ten esančių poilsiaviečių. Anksčiau tai būdavo Liudo Slėnio vasarvietė „Nep-tūnas“. Toje vietovėje aplinkui – dideli plotai valstybinio miško, kuriame auga tokie pat grybai, kokius mes renkame Lietuvoje: baravykai, raudonikiai, lepšės, voveraitės ir kiti „lietuviški“. O kadangi amerikiečiai negrybauja, tai tų grybų ten paprastai

galima rasti nemažai. (Na, yra ir amerikiečių, kurie domisi grybavimu, bet tokių labai nedaug. Pradedantys grybautojai paprastai pirmiausiai lanko grybautojams skirtus kursus. Mano pusseserė, antros kartos amerikietė, tokius lankė ir mokėsi pažinti grybus). Per tas kelias dienas Wisconsin pri-sirenkame tiek, kad užtenka žiemos atsargoms. Vasarvietėje tą miško derlių ir apdo-rojame. Tačiau labai dažnai tokių grybavi-mo išvykų dėl suprantamų priežasčių negali planuoti. Bet aš paprastai per sezoną bent ke-lis kartus surandu laiko pagrybauti. Šiais metais grybavau Vermonte, kur dalyvavau Neringos stovykloje surengtoje programoje „8 meno dienos“. Ten išeidavau pasidairyti aplinkui esančiuose miškuose. Kiek pririnkau grybų? Tiek, kad dvidešimčiai žmonių užteko dviejų dienų pietums. Tačiau turiu ir nekokią su grybavimu susijusią patirtį: Wisconsin miškuose yra užkrėstų erkių. Prieš kelerius metus man įsisiurbė erkė ir po ku-rio laiko gydytojai nustatė, kad ji mane užkrėtė Lai-mo liga. Todėl teko leistis vaistus, gydytis.

Sofija Stankevičienė, antrosios bangos emigrantė:

Esu per savo gyvenimą grybavusi taip, kad galiu papasakoti ir kitiems. Mano vyras yra medžiotojas, todėl neretai važiuodavo į medžiokles, kurios vykdavo Wisconsin, Michigano valstijose. Neretai ir aš su juo važiuodavau. Keliaudami sustodavome miške, jeigu rasdavome grybų, jų prisirinkdavome. Ypač įstrigo atmintyje mūsų pirmasis grybavimas. Tuomet va-žiavome automobiliu ir sustojome Wisconsin esančiame didžiuliam pušyne. O ten tiek lepšių pridygę! Tokie jauni, kietutėliai šviežutėliai grybai... Kur pa-žvelgsi, kiek akys užmato – ten maži kalniukai – iš po prikritusių spyglių pakloto dygsta maži lepšiukai. Tą-syk prisirinkome pilną 55 galonų dydžio polietileni-nį maišą. Grįžome namo, parsivežėme tuos grybus ir pradėjome abejoti: o gal jie nevalgomi? Aš vaikystė-jė Lietuvoje su mamyte buvau grybavusi, bet nelabai pažinau grybus. Kažkas patarė, kad verdant grybus, reikia į puodą įdėti sidabrinį pinigą. Pagal tai, ar jis pajuduoja, gali spręsti, ar grybai tinka valgyti. Na, valgėme mes tąsyk tuos lepšius ir gardžiavomės. Pa-skui jau dažniau grybaudavome, susipažinome su gry-bais. Michigan valstijoje, šiaurėje rasdavome rau-donikų. Kartą juos nuvalę, atliekas pabėrėme vie-name miške netoli Čikagos, tai po kelių metų toje vietoje susiformavo grybiena, pradėjo dygti raudo-nikiai. Ir dar prisimenu labai smagų grybavimą, kai su vyru Michigane miške suradome daugybę kel-mučių. Tais metais buvo labai šiltas rugsėjis, nebu-vome pasiruošę grybauti, neturėjome kur dėti tų gry-bų. Tai vyras užrišo marškinių rankoves, prisirin-kome pilnus marškinius. Paskui išskleidėme skėtį ir į jį, kaip į krepšį rinkome.

Marija Remienė, antrosios bangos emigrantė:

Mes anksčiau va-žiudavome grybauti į Michigana. Ten žinojo-me vietas, kur auga kel-mučiai. Reikėdavo va-žiuoti vieną pusę 300 mylių. Prisirinkdavo-me tų kelmučių, valy-davome, paskui gamin-davome žiemai įvairias mišraines. Dabar jau nebevažiuoju grybauti, nes dauguma tų žmo-nių, su kuriais drauge keliaudavome, išmirė. Nebeliko mano gryba-vimo draugų.

Kalbino Virginija Petrauskienė

Redaktorius Amandas Ragauskas

VAKARIS

Juoza ir Lilę išlydime į Čikagą

VITALIJA VIRBUKIENĖ

Gražus ir didelis yra gyvenimo namas. Jame labai daug siaurų ir plačių durų. Lilė ir Juozas Pupiai šiandien atveria gyvenimo naujas duris. Po daugelio metų, pragyventų Los Angeles, jie išvyksta į Čikagą. Tegul patys gražiausi prisiminimai, linkėjimai, rankos paspaudimai, atsiminimo dovanėlės ir sveikinimo atvirutės primena mus – los angeliečius.

Prieš savaitę klebonas Tomas Karanauskas ir Šv. Kazimiero parapijos taryba visus sukviėtė į atsisveikinimą su Lile ir Juozu Pupiais. Šv. Mišias aukojo klebonas Tomas Karanauskas, paskutinį kartą savo sodriu balsu skaitinius skaitė Juozas Pupius. Klebonas palaimino Lilę ir Juozą Pupius, palinkėdamas, kad ilgas kelias ir toliau būtų saulės sklidinas. Metai tegul teka kaip sraunus upelis, o širdis, tikėjimo žiedais vainikuota, niekad nepavargsta.

Daiva Čekanauskas-Navarrette, LR garbės konsulė Santa Barbaroje ir Centrinėje Californijos pakrantėje, kreipėsi šiais žodžiais: „Šiandien išlydime ilgamečius parapijiečius Lilę ir Juozą Pupius. Prisijungiu prie sveikintojų ir aš su šeima. Mielai Lilė ir Juozai Pupiai, ačiū, ačiū, ačiū! Džiaugiamės, kad ilgus metus buvote čia, Šv. Kazimiero parapijoje, kad radote laiko veiklai ir darbams, šeimai ir draugams. Džiaugiamės Jūsų neblėstančia energija, dėkingi Jums, kad negailėdami savęs dalijotės ja su kiekvienu žmogumi, sutiktu Jūsų kelyje. Netrukus paliksite angelų miestą, Los Angeles, kuris žinomas kaip 'Little Lithuania'. Jūsų laukia Amerikos lietuvių sostinė Čikaga. Išvykstate ten, kur jūsų laukia ne vien tik brangūs sūnus Andrius, marti ir anūkėlė, bet dar ir naujas gyvenimo etapas, ir nauji iššūkiai. Dėkojame už neįkainojamą indėlį į Šv. Kazimiero parapiją ir lietuvišką gyvenimą Los Angeles. Visas Los Angeles Jūsų labai pasigės. Ačiū tariame visi – tegul nepritrūksta sveikatos ir jėgų ir tegul Dievas toliau laimina Jus!”

Po to klebonas Tomas pakvietė visus į parapijos salę, kad šauniame draugų būryje atsisveikintume su Lile ir Juozu. Kiekvienas parapijietis gavo po geltoną balioną, kad su palinkėjimu Lilei ir Juozui galėtų paleisti parapijos kieme. Pakilo gausybė balionų...

Šventę vedė Algimantas Žemaitaitis, buvęs Dramos sambūrio vadovas ir režisierius. Malda šventę pradėjo kun. Tomas, perskaitęs parapijietės **Angelės Nelsienės** laišką iš Lietuvos, kuriame ji dėkoja Lilei ir Juozui „už daugelio metų draugystę, tarnystę ir įvairią veiklą organizacijose”. Laiške be kita ko rašoma: „Ypač esu dėkinga Tau, Lile, kad man būnant JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos pirmininke, sutikai dirbti Socialinių reikalų pirmininke, vadovavai sveikatos temų paskaitoms ir, pavykus senjorams iškovoti valdžios kompensuojamą maitinimo programą Tautiniuose namuose, sutikai jai vadovauti”. Po to buvo dar daug gražių prisi-

Juozas ir Lilė Pupiai dėkoja savo ilgametei šeimai – Los Angeles lietuviams – už tokias šiltas ir nuoširdžias išleis-tuves.

minimo ir sveikinimo žodžių, kai kurių mintimis norėčiau pasidalinti:

Žibutė Brinkis: „Juozą prisimenu nuo 8 skyriaus, dar rytiniam pakraštį. Vėliau matydavau jauną Juozą Čikagoje – tokį mandrą, gražų, populiarių jaunikaitį, ypač baliuose ir renginiuose. Maždaug apie tą laiką, kada Juozas atvyko į Los Angeles, čia įsikūrė Lietuvių fronto bičiulių (LFB) vietetas, ir Juozas, o vėliau ir Lilė, tapo nariais. Per beveik 50 metų Juozas ėjo

dies. Jeigu LA LFB ką įnešė į lietuvišką gyvenimą, tai ši graži pora buvo to pagrindas.

Marytė Sandanavičiūtė-Newsom: „Su padėka ir liūdna šypsena išlydime Jus į naują gyvenimo kelionę. Atsisveikinate su viena šeima – su mumis – bet Jūsų laukia širdies ir kraujo šeima: sūnus Andrius su šeima. Savo vardu ir savo šeimos vardu (Bob, Alekso, Sigitos, Ingos ir Nick) bei Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vardu dėkoju

reikia daryti? Tu tvarkingai, aiškiai, glaustai surašei visus darbus ir atsakomybes, o popierizmą, sudėjęs į 2 dėžes, tvarkingai perdavei. Ačiū už tą pagrindą. Ačiū, kad buvai ta stipri mokyklos vadovavimo grandinės dalis, įgalinanti veiklą eiti sklandžiai pirmyn.

Lile, ačiū už nepailstamą talką parapijos ir organizacijų darbuose. Esi patikima, protinga, graži, visada pasiruošusi padėti. Ačiū, kad teko

Atminimo nuotrauka su Danute (k.) ir Tony (d.) Mažeikomis.

V. Virbukienės nuotraukos

Atsisveikinimo žodį taria Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom.

įvairias pareigas. Ilgiausius metus jis buvo kasininkas ir nepakeičiamas vadovas ir organizatorius Studijų dienų. Turime būti dėkingi LFB – tiek apkraudavome Juozą darbais, kad visiškai paruošėme jį darbui parapijoje. Lilė ne tik ruošdavo maistą, bet padėdavo susirinkimuose ir šventėse, bet taip pat dirbo ir administracinį darbą valdyboje. Nei Juozas, nei Lilė niekad nesiekė padėkos ir visur dirbo iš šir-

už daugelio metų paramą ir darbą Dievo ir lietuviybės vardan.

Juozai, tu buvai tas užnugaris, kuris nuolat rėmė, patarė, saugojo lietuviškos mokyklos interesus. Ačiū už tai. Prisimenu, kaip uoliai dirbaitė tėvų komitete ir 2 metus vadovavai mokyklai. Tai buvo 1985–1987 m. Po to mes trise (Algis Žemaitaitis, Violeta Gedgaudienė ir Marytė Newsom) perėmėme valdžią. Tada kreipiausi į tave: ką

bendrauti su Jūsų Andriumi – lietuviškos mokyklos abiturientu, ateitinių stovyklų vadovu, mielu ir puikiu jaunuoliu. Jaunimas vis prisimins žaidimą 'Kur Andrius?', vis ieškant įdomiai pasislėpusio vadovo (rado medyje).

Laimingos kelionės ir Dievo globos linkime Jums!”

Albinas Markevičius: „Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapija per

75 metus, kaip didžiulis laivas, turėjo daug kapitonų (klebonų). Ypač per paskutiniuosius 20 metų per visas audras Juozas Pupius, kaip laivo šturmanas, prižiūrėjo, kad laivas plauktų teisinga kryptimi dėl bendros mūsų visų gerovės. Juozas Pupius nesileido į skirtingų nuomonių blaškymąsi. Jis prižiūrėjo, kad mūsų parapija tarnautų Dievui ir lietuvių išlaikymui. Šitą pareigą Juozas Pupius išpildė kaip tikras laivo šturmanas”.

Violeta Gedgaudienė: „Yra senas lietuviškas posakis: ‘ir prie tanciaus, ir prie rožančiaus’. Juozą pirmą kartą pamačiau iš tolo, dar būdama studentė, kai kažkokia proga lankiausi jaunimo šokiuose Čikagoje. Viduryje šokančių porų labai dailiai ir vikriai sukosi aukštas tamsiaplaukis jaunas vyras. Netrukus Juozo širdį užbūrė Lilė, ir jie atvyko į Los Angeles. Tada jau asmeniškai susipažinau su Juozu Los Angeles dramos sambūryje, ir įvairiom progom teko su juo vaidinti, dalyvauti meninėse programose, deklamuoti. Lilė mielai ir noriai įsijungė į Lietuvių Bendruomenės ir labdarinę veiklą. Jau daug metų mes matome abu Pupius, uoliai dalyvaujančius parapijos gyvenime, kasdien po šv. Mišių Juozas be jokio atpildo talkina parapijai raštinės darbuose. Jis taip pat keletą metų buvo lietuviškos mokyklos vedėjas, talkino tėvų komitetui.

Lietuvių Bendruomenės vardu tariau nuoširdų ačiū už Juozo ir Lilės dosnumą, artimą bendravimą visose LB darbo srityse – švietimo, kultūros, labdaros, lietuviybės išlaikymo”.

Dalilė Polikaitienė: „Mieli Lile ir Juozai, Los Angeles ateitininkų vardu linkiu jums laimingos kelionės ir gražaus išikūrimo Čikagoje, arti Andriaus ir jo šeimos, arti giminaičių. Daug metų bendravome ir kartu dalyvavome ateitininkų suėjimuose, šventėse, parodose ir Advento agapėse. Ačiū, Lile, už šimtus sumuštinų ir pyragų, kuriuos įvairioms progoms gaminai. Ačiū už draugystę. Linkime Dievo palaimos kelionėje ir prašome dažnai surasti progą apsilankyti Ateitininkų namuose Lemonte.

Ilgam pasiliks gražūs prisiminimai, kai 1988–2010 m. kiekvieną rudenį Šv. Kazimiero parapija organizuodavo savaitgalio susikaupimus Californijos San Luis Rey misijoje, netoli Oceanside miesto. (Nuo 2005 m. susikaupimo savaitgaliai vykdavo Mary and Joseph rekolekcijų namuose, arčiau Los Angeles). Ramioje, buvusio pranciškonų vienuolyno aplinkoje dalyviai praleisdavo kelias savaitgalio dienas kartu su svečiais dvasininkais. Juozas visada būdavo svečio kunigo dešinioji ranka, padėdavo pasiruošti šv. Mišioms ir visuomet patarnaudavo prie altoriaus”.

Šv. Kazimiero parapijos vardu kalbėjo Jūratė Venckienė ir įteikė prisiminimui laikrodį su padėkos žodžiais už daugelio metų brangų darbą parapijos labui. Algimantas Žemaitaitis šventę baigė savo sukurtais eilėmis, dedikuotomis Lilei ir Juozui Pupiams:

Sapnavo Juozas kartu su Lile, / Kad jau Los Angelėj jiems nėra gerai, / Namukas ant Wawonos nusibodo, / Čikagoje užbaigt dienas gal būtų neblogai. / Pakelt sparnus čia pat nusprendė, / Pas sūnų, marčią, pas anūkę – bus šilčiau. / Sudiev parapijai, nusenusiems teatralams, / Mielai draugai, tenais mums bus geriau. / ...Tad ką darysi?...

Meniškos vasaros – įvairių valstijų mažiesiems lietuviams

Atkelta iš 1 psl.

Šiais metais Lietuvos Kultūros tarybos (LKT) ir Lietuvių Fondo remiamos vaikų dienos stovyklos buvo surengtos Lemonte esančiuose Ateitininkų namuose. Per dvi stovyklos pamainas, kurių kiekviena truko vieną savaitę, čia ilsėjosi ir kūrė 40 vaikų, kurių amžius buvo nuo penkerių iki dvylikos metų. Tokia pat stovykla šią vasarą buvo pirmą kartą surengta ir Baltimorėje, kur stovyklautojus į savo namus priėmė viena lietuvių šeima. Ir Ateitininkų namuose, ir Baltimorėje vaikai visą dieną leisdavo stovykloje, o vakare grįždavo į savo namus pernaktoti. Kitą dieną vėl atvykdavo būti kartu ir mokytis ko nors naujo.

A. Sruoga prisiminė, kad idėja surengti stovyklą lietuvių vaikams, augantiems Amerikoje, kilo prieš dvejus metus. Tuomet Austėjos ir Vytauto Sruogų namuose buvo apsistoję aktorius Rolandas Kazlas su žmona Sigita. Aktorius ir grupė „Pakeleiviai“ buvo atvežę į Čikagą parodyti savo parengtą programą „Į kitą laiko pusę”.

„Tos viešnagės metu su Sigitą, kuri yra istorijos mokytoja, kalbėdavomės įvairiomis temomis. Kartą pokalbis pakrypo apie vaikų vasaros stovyklas. Ir apie tai, kad būtų puiku Amerikoje gimusiems ir augantiems mūsų mažiesiems lietuviams perteikti tą lietuviybės dvasią šiuolaikiškesniais metodais. Nutarėme, kad mokytį apie Lietuvą reikia žaidžiant ir kuriant kartu su vaikais. Ir kad tuos mokymus įkvėptų ne tik istorinės, bet ir šiuolaikiškos su Lietuva susijusios temos, kurias vaikams perteikti galėtų Lietuvoje dirbantys pedagogai”, – pasakojo A. Sruoga.

Jos abi su S. Kazliene, nieko nelaukdamos, pokalbiuose gimusias idėjas ėmėsi įgyvendinti. A. Sruoga parašė projektą LF ir LKT. Su juo susipažinusios šios abi institucijos skyrė šiek tiek pinigų būsimai JAV lietuvių vaikų poilsio ir kūrybos stovyklai.

Pirmoji stovykla buvo surengta praėjusių metų vasarą, dirbti joje su vaikais buvo atvykę keli pedagogai iš Lietuvos. Jiems talkino kūrybinių idėjų nestokojanti vietinė profesionali dailininkė Julija Kazilaitė-Antanavičienė. Dvi stovyklos pamainos, kuriose iš viso stovyklavo 40 mokinių, puikiai pasiteisino. Trijų mokytojų vadovaujami stovyklautojai žaisdami ir kurdami susipažino su lietuviškų pinigų istorija, ta proga patys kūrė ir gamino kapšelius pinigams laikyti. O į lietuvišką pasaką „Eglė žalčių karalienė” buvo pažvelgta netikėtu kampu – vaikai iš tuščių plastikinių buteliukų kūrė žalčius. Tuo pačiu dar kartą išgirdo ir patys įsitikino, koks svarbus darbas yra rūšiuoti buitines atliekas.

Šių metų vasarą vaikų stovyklos geografija išsiplėtė. Po dviejų stovyklos pamainų, surengtų Ateitininkų namuose Lemonte, vadovai susikrovė lagaminus ir išvyko pas kitus stovyklautojus į Maryland valstijoje esantį Baltimorės miestą.

Šios vasaros mažieji stovyklautojai mokėsi fotografuoti (tam kiekvienas vaikas gavo po naują fotoaparata). Tiesa, paprastą, bet labai tinkantį ypač jauno amžiaus pradedantiejiems fotomenininkams). Kaip sukurti būsimos nuotraukos kompoziciją, priartinti vaizdą, surasti geriausią apšvietimą, išgauti ryškiausias spalvas – šių fo-

Meno stovyklų vadovės (iš k.): J. Kazilaitė-Antanavičienė, S. Kazlienė ir J. Lechavičienė. Stovyklos rengėjų nuotr.

Čikagos apylinkių stovyklautojai su savo mokytoju Jonu Staseliu parodė, kas išmokta per fotografijos pamokas.

tografijos žinių vaikai gavo iš patyrusio Lietuvos fotomenininko ir spaudos žurnalisto Jono Staselio. Dirbdamos su stovyklautojais, išmonės nestokojo ir J. Kazilaitė-Antanavičienė, S. Kazlienė, J. Lechavičienė.

Vaikai siuvo, lipdė lėles, kiekvienas savo kūriniiui suteikdamas ypatingą charakterį. Stovyklautojams dienos neprailgo, nes jiems nepritrūko nei skanaus maisto, nei žaidimų. Kai kurie mažieji paskutinę stovyklos dieną atsiveikindami nenorėjo iš savo glėbio paleisti vadovių. Vienas kitas braukė išsiskyrimo ašaras.

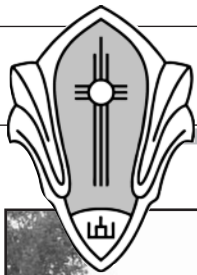
„Turiu pasakyti, kad stovyklose dirbusios moterys vaikų tautinio švietimo ir kūrybiškumo lavinimo idėjai aukojo savo laisvalaikį, atostogas ir jėgas. Jos ne tik vadovavo mažųjų užsiėmimams, prižiūrėjo žaidžiančius stovyklautojus, bet ir pačios gamino maistą”, – sakė A. Sruoga. JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė atskleidė ateities planus: JAV mažųjų lietuvių kūrybinių vasaros stovyklų geografiją numatoma kasmet vis labiau plėsti. Kitais metais planuojama į vasaros dienos stovyklas pakviesti Los Angeles, CA ir New Jersey, NJ, New Haven, CT, mažuosius lietuvius. Numatoma, kad netolimoje ateityje tokios stovyklos išsiplės ir už JAV ribų, pasieks Pietų Ameriką ir tas vietas Europoje, kur gyvena gausiausias lietuvių emigrantų bendruomenės. A. Sruoga patikino, kad be LF ir LKT paramos šis projektas tikrai nebūtų galėjęs gyvuoti.

Pažintis su Lietuvos istorija – kuriant Barbaros Radvilaitės ir Žygimanto Augusto portretus.

Kiekvieno autoriaus lėlė – pati nuostabiausia.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Moksleivių ateitininkų sąjungos 2017 m. vasaros stovyklos dalyviai Dainavoje.

Marijos Čyvaitės nuotr.

GIMNAZISTŲ SPIEČIUS

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla Dainavoje

Šios vasaros moksleivių ateitininkų stovykla vyko Dainavoje liepos 7–15 d. Praleisti savaitę kartu gamtos apsuptyje buvo susirinkę 100 jaunų žmonių. Stovyklos tema „Bitės“ stovyklautojus kvietė į bitę žvelgti kaip į pasiaukojimo ir vadovavimo pavyzdį. Kaip ir bitutės, mes kartu darbščiau ir kukliai tarnaujame pasauliui ir Dievui – lyg bitės savo motinėlei. Kaupdami nektarą ir žiedadulkes savo pačių gyvenimui ir išsilavinimui, atsiskleidžiame ir dalijamės savo saldžiu ir maistingu derliumi, tobulindami pasaulį.

Komendantas Jonas Čyvas kartu su programos

vaidmuo išlaikant lietuviybę?

Šeimyniškumas: Kaip suprantu savo vaidmenį šeimoje, moksleivių ateitininkų ir kitose grupėse?

Stovyklos vadovybė kvietė moksleivius įgyvendinti ateitininkų šūkį: „Visa atnaujinti Kristuje“. Aptardami, kaip žmonės vertina gyvenimo sėkmingumą, vadovai klausė stovyklautojų: „Kas jums yra svarbu ir kodėl?“ – primindami jaunimui, kad žmonės paprastai savo patirtį šiame pasaulyje vertina pagal įvairių valiutų rūšis: Pinigus. Meilę. Garbę. Daiktus. Draugus. Nors jiems suteikta laisvė pasirinkti, kaip vertinti savo sėkmingumą ir laimę,

bendruomenės, kurioms skiriame savo meilę, laiką ir pastangas.

Pentadienis: Skrydis – tai plasnojimas, kuris mums leidžia palaipsniui koreguoti savo skrydžio trajektoriją mažais pakeitimais, siekiant tapti Dievo vaikais.

Stovyklos vadovai Rimas Barškėtis, Matas Blekys, Linas Braukyla, Marija Čyvaitė, Vidas Kulbis, Darius Lelis, Dovas Lietuvninkas, Vija Lietuvninkaitė, klierikas Mantas Mileris SJ, Daina Polikaitytė, Žiba Sidrytė, Greta Tamkutė, Milda Vitkutė ir kapelionas kunigas Marius Talutis savo pavyzdžiu, entuziazmu ir energija skatino moksleivius prasmingai jungtis prie programos įvairių būrelių ir užsiėmimų. Vieną dieną visa stovykla prisidėjo prie labdaros akcijos, kurios metu keliavo į Watkins Lake gamtos parką, kur rovė piktžolės, taisė ir dažė senas tvoras ir valė išsklavimo takelius.

Iki stovyklos pabaigos bendruomenei pavyko pasijusti bitėmis, pakilusiomis į padanges. Geros emocijos, naujos draugystės ir prasmingi bei smagūs užsiėmimai sujungė visus! Grįžtant namo skatinome jaunimą negalvoti apie laukiantį ramų poilsį – be pastangų – o, kad norint išlaikyti aukštį (ir kad pakilčiau dar aukščiau), reikės dar stipriau plasnoti.

Kaip bitutės stovyklautojai išsibarstė į savo kampus, tačiau savo konkrečiais veiksmais ir pastangomis drąsiai toliau dirbs ateitininkijos avilio labui.

Stovyklos ruošos komitetas
MASCV narė Viktorė Tijiūnėlienė,
Šarūnas Daugirdas, Andreja Siliūnaitė

MAS stovyklos vadovai. Pirmoje eilėje iš k.: Viktorė Tijiūnėlienė, Marija Čyvaitė, Daina Polikaitytė, Žiba Sidrytė, Greta Tamkutė, Milda Vitkutė, Andreja Siliūnaitė ir kun. Marius Talutis. Antroje eilėje: Vidas Kulbis, Matas Blekys, Linas Braukyla, Darius Lelis, Jonas Čyvas, Mantas Mileris SJ, Rimas Barškėtis, Vija Lietuvninkaitė ir Dovas Lietuvninkas.

Manto Milerio nuotr.

vadovėmis Viktorė Tijiūnėlienė ir Andreja Siliūnaitė sukūrė sąlygas stovyklos metu vadovams vartoti bičių metaforą ir skatino stovyklautojus išgylinti į penkis ateitininkų principus, apmąstant jiems aktualius klausimus.

Intelligentiškumas: Iš kur renku savo nektarą? Kas yra mano pasirinkti informacijos/kultūros šaltiniai?

Katalikiškumas: Kokie yra mano geluoniai? Kokie buvo Jėzaus? Kada juos naudoju ir kaip reaguju, kai pats patiriu arba matau skausmingą įgėlimą?

Visuomeniškumas: Kodėl renkame nektarą ir žiedadulkes? Koks skirtumas tarp darbo „sau“ ir darbo „aukštesniam tikslui“? Pvz., ar siekiu pats sau dėmesio, ar ieškau kažko svarbesnio? Kaip aš prisidedu prie bendros veiklos? Koks mano vaidmuo?

Tautiškumas: Kaip besikeičiančios pasaulio sąlygos veikia mūsų ryšius su Lietuva? Koks mano

Jėzaus pavyzdys skatina rinktis valiutas, kurios padėtų laimingai gyventi, laikant Kristų savo gyvenimo centru.

Stovykloje dienos buvo skirstomos pagal įvairias vystomas temas:

Pentadienis: Bitė – tai pasiaukojimo ir vadovavimo pavyzdys.

Šeštadienis: Nektaras – tai mūsų pasirinkti informacijos/kultūros šaltiniai.

Sekmadienis: Igėlimas – tai skauduliai, kuriuos patiriame savo gyvenime.

Pirmadienis: Koriai – tai darbai didesniems tikslams, sąžiningai prisidedant prie savo bendruomenės veiklos.

Antradienis: Klimatas – tai kintančio pasaulio įtaka mūsų ryšiui su tėvyne Lietuva.

Trečiadienis: Sparnai – tai įgūdžiai ir vertybės, kurias laviname, sekdami gerais pavyzdžiais.

Ketvirtadienis: Avilys – tai mūsų šeimos ir kitos

KOPLYTSTULPIŲ ŠVENTINIMO ŠVENTĖ

ATEITININKŲ NAMUOSE ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO 16 D.

5 VAL. P. P. ŠV. MIŠIOS
 TRIJŲ KOPLYTSTULPIŲ PAŠVENTINIMAS
 KUKLI VAKARIENĖ

Rengia Ateitininkų namų valdyba
 Daugiau informacijos suteiks Dainė Quinn
 el. paštu: dainequinn@gmail.com

Ateitininkų namai 1380 Castlewood Drive, Lemont, IL

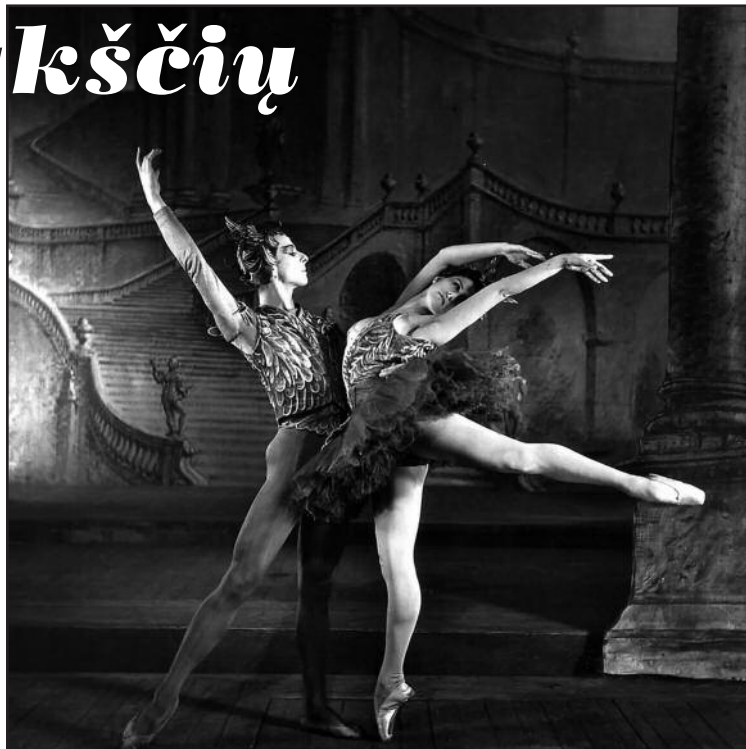
Šuoliai virš vaivorykščių

Coppélia herojai Alexis Rassiné (Frantz) ir Margot Fonteyn (Swanhilde).

Alexis Rassiné portretas. Hartcourt fotoateljė Paryžiuje.

Didelę dramą scenoje sukūrė Alexis Rassiné ir Violeta Prokhorova 1946 m. *Miegančiosios gražuolės* III veiksmas.

Prisimename Kaune gimusį baleto šokėją Alexis Rassiné

Alexis Rassiné (1919–1992) – Pietų Afrikos baleto šokėjas. Šlovę jis pelnė šokdamas Sadler's Wells baleto trupėje Anglijoje 1942–1955 metais. Pasaulis jį mena kaip puikų šokėją, daug prisidėjusį prie britų baleto vystymosi. Apmaudu, jog jo pavardės neužtinkame mūsų baleto istorijos puslapiuose, nors ši legendinė figūra gimė Lietuvoje.

Ne Paryžiuje ir ne Londone

Alekas Raysman (anksčiau Reisman) gimė žydų šeimoje Kaune 1919 m. liepos 26 d. Jo tėvai buvo Sara ir Izraelis, kuris dirbo kaip sidabrabakalas ir graviuotojas Fabergé dirbtuvėse. Dėl tuometinių politinių neramumų šeima blaškėsi tarp Sankt Peterburgo ir Kauno. Alekas buvo jauniausias iš trijų brolių (kiti du – Maksas ir Jošua). Ketvirtasis broliukas mirė gimdymo metu. Šeimoje buvo kalbama rusiškai. 1929 metais, būdamas dešimties, Alekas su savo tėvais ir broliukais persikėlė gyventi į Cape Town, Pietų Afriką. Ten jis ne tik išmoko anglų kalbą, bet ir atrado savo naująją tapatybę – pradėjo šokėjo karjerą. Jo mokytojai Helen Webb ir Maude Lloyd greit pastebėjo jaunuolio gabumus. Pedagogų padrasintas 18-metis Alekas 1937 m. išvyko į Paryžių. Prancūzijoje jis tęsė baleto studijas pas Olą Preobrajenską ir Alexandre Volinine. Netrukus jis debiutavo profesionalioje scenoje – savo pirmąjį baletą Raysman sušoko prabangiame kabarete Bal Tabarin, netoli Palais Garnier, kuriuose buvo įsikūrus Ballet de l'Opéra de Paris. Vakarų Europoje Kaune gimęs, Pietų Afrikoje augęs jaunuolis tapo Alexis Rassiné.

Nelaimėjus konkurso į Paryžiaus baleto trupę, jo viltys nukrypo į Londoną. Turtinas tik savo gabumais Alexis Anglijos kultūros lopšyje atsirado pačiu laiku – tuomet ženkliai stigo vyrų šokėjų. Sumanusis litvakas susirado dėstytojus, kurie jam nemokamai teiktų pamokas. Rytais šuoliuodavo pas Stanislas Idzikowski, o vakarais – pas Igor Schwezoff. Netrukus po savo sparnų jį priglaudė Vera Volkova, dirbusi Sadler's Wells baletu. Trumpai padirbėjęs Ballet Rambert trupėje, Alexis prisijungė prie Trois Arts Ballet, kuriame įgijo vertingos sceninės patirties ir išmoko klasikinio repertuaro pagrindų.

Ir karo metu reikia grožio

1939 m. rugsėjo 1 d. vokiečių daliniai įsiveržė į Lenkiją. Anglija ir Prancūzija paskelbė karą Vokietijai. Visa tai, žinoma, dramatiškai paveikė Rassiné karjerą pačioje žydėjimo pradžioje. 1940-aisiais lenkų pabėgėlių grupė įkūrė Anglo-Polish Ballet, kurio tikslas buvo propaguoti lenkų liaudies šokius. Prie šio sambūrio prisijungti buvo pakviestas ir Rassiné. Jis tapo šios trupės klasikinio šokio pažiba: šoko Michel Fokino *Les Sylphides* ir *Le Spectre de la Rose*

Ypatingas Rassiné pasirodymas *Carnaval* su Sadler Well's baleto trupe.

spektakliuose su Natalia Rossowska. Rassiné šokimu susižavėjo Sadler's Wells Ballet trupės vadovė Ninette de Valois, kuri ieškojo vyrų šokėjų per karą sumažėjusiai savo trupei. Iš pradžių ji pasamdė australą šokėją ir mimą Gordon Hamilton, tačiau po kiek laiko apsigalvojo ir pasiūlė sutartį Rassiné.

Taip 1942 m. Rassiné prisijungė prie Sadler's Wells baleto trupės, kurioje šoko iki pat 1955 m. Kaip *premier danseur* jis greitai tapo balelinių Nadia Nerina, Pauline Clayden bei Pamela May partneriu *Žizel*, *Miegančiojo gražuolėje*, *Coppélia* bei kituose klasikiniuose kūriniuose. Rassiné ypač pagarsėjo meistriškai atliekamam, techniškai itin sudėtingu Mėlynojo paukščio vaidmeniu *Miegančiojo gražuolėje*. Ne mažesnis jo nuopelnas buvo ir šiuolaikiniame repertuare – pradedant de Valois bei Frederick Ashton ir baigiant Robert Helpmann kūrinių. Jis atliko pagrindinius vaidmenis žiūrovų pamiltuose pastatymuose – Fokino *Le Carnaval* (Arlekinas), de Valois *The Prospect before Us* (Vestris), Masino *La Boutique Fantasque* (snobas) bei Ashton *Les Patineurs* (Blue boy). Jis magiškai atrodė lengvesnio žanro repertuare, bet jam taip pat buvo pavaldūs ir žymiai sudėtingesni, dramatiški vaidmenys. Rassiné kaip išskirtinį partnerį scenoje itin vertino tokios baleto primadonos kaip Margot Fonteyn, Beryl Grey ir Violetta Elvin.

Rassiné buvo vertinamas ir savo antrojoje tėvyneje – Pietų Afrikoje. Į Cape Town jis sugrįžo 1947 m., Pietų Afrikos nacionalinio baleto (vadovaujamo Cecily Robinson) pakviestas režisuoti ir šokti *Žizel*.

Svarbus partnerystės ryšys užsimezgė su Pietų Afrikos šokėja, Sandler's Well baleto trupės *prima ballerina* Nadia Nerina. 1952 m. jie gastroliavo Pietų Afrikoje ir Pietų Rodezijoje (dabartinėje Zimbabvėje), atlikdami *pas de deux* bei solo rečitalius. Po dvejų metų pora vėl šoko Pietų Afrikoje – šis syk *Žizel* su Cape Town universiteto baleto trupe. Nors išipareigoję pasirodyti tik baltaodžiams žiūrovams, jie negalėjo likti abejingi valdžios vykdytai rasinės segregacijos politikai. Sužadinti patriotiniai jausmai skatino šokėjus prisidėti prie šalies kultūrinio gyvenimo vystymo, tačiau vėlesniais metais nei vienas, nei kitas negrįžo gyventi į suskaldytą kraštą.

Vienišas saulėlydis

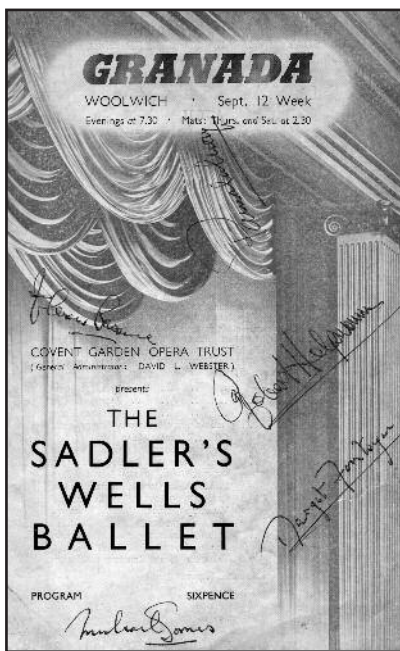
Pasibaigus karui Europoje Rassiné pradėjo jausti stiprią konkurenciją – į Sadler's Wells trupę sugrįžo pirmieji šokėjai Michael Somes, Harold Turner bei John Feild. Alexis nepasidavė ir kovojo už savo vietą iki pat šeštojo dešimtmečio pradžios. Nuo 1952-ųjų nauja vyrų šokėjų karta, įskaitant dailų ir pajėgų David Blair, įsitvirtino ir Covent Garden scenoje. Palaipsniui Rassiné buvo stumiamas į antraeilius vaidmenis ar iš viso nekviečiamas į naujus pastatymus. 1954 m. jau tapo akivaizdu, jog Rassiné sėkmės žvaigždė nustojo šviesti. Jis išėjo iš Sadler's Wells, ieškodamas naujų galimybių. Kurį laiką svečio teisėmis šoko Walter Gore vadovaujamame Londono baletu bei trupėse užsienyje. 1958 m. Alexis puikiai sušoko Albrechto partiją Karališkojo baleto *Žizel* pastatyme, kur pagrindiniam vaidmeniui viešnios teisėmis buvo pakviesta garsioji prancūzė Yvette Chauviré.

Tai turbūt buvo jo „gulbės giesmė“. Laikui bėgant, beveik užmirštas gerbėjų, Rassiné pasitraukė iš šokio pasaulio ir tapo eiliniu pensininku.

Nuo karjeros pradžios Anglijoje, Rassiné siejo artimi ryšiai su poetu, vienu gambiausiu XX a. literatūros redaktorių John Lehmann. Jie buvo neišskiriami iki pat poeto mirties 1987 m. Užbaigęs šokėjo karjerą Rassiné gyveno vienas kotedže, kurį paveldėjo iš Lehmann, mažame Crawley miestelyje. Retsykiais jis atsielsdavo į judrų Kensingtono rajoną Londone duoti privačias šokio pamokas, tačiau visada vėl sugrįždavo į savo ramią pastogę provincijoje. Alexis Rassiné mirė savo namuose 1992 m. liepos 25 d., sulaukęs 83-ųjų metų amžiaus.

Parengė Raimundas Marius Lapas

Istorinės nuotraukos ir dokumentai iš Raimundo Mariaus Lapo archyvo

Sadler's Well baleto gastrolės Anglijoje 1949 m. rugsėjo 15 d. Programėlės viršelyje – Margot Fonteyn, Robert Helpmann, Alexis Rassiné, Pamela May ir Michael Somes autografa.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Pristatyta „Idėja Lietuvai“

Vilnius (Prezidentūros info) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pakvietė dalyvauti nacionalinėje iniciatyvoje „Idėja Lietuvai“, kurios tikslas – siūlyti idėjas naujo šimtmečio Lietuvai.

Iniciatyva jau suvienijo žiniasklaidos kanalus – „DELFI“, „15min“ ir LRT. Prie jų jungiasi kiti žiniasklaidos atstovai, žurnalistai, visuomenės veikėjai, įvairių sričių žinovai, socialiai atsakingas verslas.

Pasak Prezidentės, Lietuvai visada reikia idėjų, kurios išjudintų visuomenę, įkvėptų ir dar labiau suvienytų šalies gyventojus. Kiekvienas iš mūsų galime daug nuveikti dėl savo valstybės, jos žmonių ir ateities. Šalies vadovės teigimu, šis projektas – tai kartu ir galimybė įprasminti savo tikslus, nes kai kurios idėjos gali būti prisi- menamos net ir po šimto metų, o tai la-

bai tinka kitamet švenčiamam Lietu- vos valstybės atkūrimo šimtmečiui.

Prezidentės teigimu, be svajonių ir idėjų šalys ilgai negyvena, todėl ši ini- ciatyva yra gera galimybė išgirsti ir pa- matyti visas svajones ir jas sujungti į vieną. Valstybės vadovė pakvietė visa- me pasaulyje gyvenančius lietuvius dalintis savo idėjomis Lietuvai, o pro- jekto organizatoriams palinkėjo ryžto ir gero bei aktyvaus grįžtamojo ryšio.

Veiklą pradėjo projekto interneto svetainė www.idejalietuvai.lt. Tinklapyje visi Lietuvos žmonės gali siūlyti savąją idėją Lietuvai. Surinkti pasiū- lymai bus grupuojami ir aptariami ekonomistų, verslininkų, visuomenės veikėjų ir piliečių debatuose. Pasitin- kant 2018-uosius Lietuvos gyventojai galės elektroninėje erdvėje už tris at- rinktas idėjas pasirašyti Lietuvos iš- likimo akte.

Paviešinti svarbūs istoriniai dokumentai

Vilnius (ELTA) – JAV Valstybės departamentas pranešė, kad išleidžia 32 naujai suskaitmenintų dokumentų tomus apie JAV santykius su užsienio valstybėmis, tarp kurių pateikiami ir Lietuvai svarbūs dokumentai.

Internetinėje platformoje skel- biamas Valstybės departamento susi- rašinėjimas su JAV atstovybėmis už- sienyje, susijęs su įvairiais 1920–1941 m. laikotarpio tarptautinio gyvenimo įvykiais.

Anot Užsienio reikalų ministerijos ambasadoriaus ypatingiems pavedi-

mams Vytauto Žalio, JAV užsienio po- litikos dokumentų suskaitmeninimas labai palengvins tyrinėtojų darbą vi- same pasaulyje ir suteiks galimybę dirbti su archyvine medžiaga nuotoli- niu būdu. „Tai yra didelė dovana Lie- tuvos akademinei bendruomenei, lobis visiems, kurie domisi tarptautiniais santykiais“, – kalbėjo ambasadorius V. Žalys.

Šie dokumentai pirmą kartą buvo paskelbti 1935–1943 metais daugiato- miame leidinyje, kuris šiuo metu jau yra tapęs didele retenybe.

Kalbėta apie migracijos situaciją ES

Vilnius (Mano vyriausybė) – Vi- daus reikalų ministras Eimutis Mi- siūnas susitikio su Europos Komisijos (EK) Migracijos ir vidaus reikalų ge- neralinio direktoriaus pavaduotoju Simon Mordue, atsakingu už migra- cijos, prieglobsčio, sienų apsaugos sritis bei vidaus reikalų srities finan- sinius instrumentus.

S. Mordue vizito Lietuvoje metu susipažino su Kaliningrado tranzito schemos vykdymu bei stebėjo, kaip Lie- tuvos pareigūnai užtikrina Europos Są- jungos (ES) išorės sienos apsaugą bei Šengeno erdvės integralumą. Susiti- kime buvo kalbama apie šios tranzito schemos įgyvendinimo finansavimą naujoje finansinėje perspektyvoje, taip pat apie migracijos situaciją ES.

EK atstovas pastebėjo, kad pasta- ruoju metu dėl sumažėjusių migraci- jos srautų situacijos pagerėjo, tačiau tuo pačiu pabrėžė, jog reikia išlikti budriems ir nuosekliai vykdyti prie- mones, kurios leistų dar labiau su- mažinti srautus ir išlaikyti stabilią si- tuaciją.

Lietuva, suprasdama solidarumo tarp valstybių narių svarbą, pagal ga- limybes užtikrina savo išipareigoji- mų dėl perkėlimų iš kitų šalių vykdymą. Susitikimo metu EK atstovas tei- giamai įvertino tokias Lietuvos pa- stangas.

Rugsėjo 14 d. migracijos klausimai bus aptariami Briuselyje vyksiančia- me ES vidaus reikalų ministrų susiti- kime.

Kauno tvirtovė perduota visuomenei

Vilnius (Mano vyriausybė) – Vy- riausybė nutarė miesto savivaldybei perduoti Kauno tvirtovės dalis, kurias sudaro fortai ir blindazai. Siekiama iš- saugoti vertingą paveldą, o tvirtovės dalis pritaikyti visuomenės porei- kiams.

Atsižvelgiant į Kauno tvirtovės ka- rinio paveldo mokslinę svarbą, turis- tinį ir kultūrinį potencialą, miesto savivaldybės nuosavybėn jau yra per- duota didžioji šios tvirtovės statinių da- lis – iš viso 47 objektai.

Fortuose numatoma nutiesti pa- sivaikščiojimo takus ir parengti tu- ristinius maršrutus. Kai kurių fortų erdves ketinama pritaikyti konferen- cijų salėms, viešbučiams, bendruo- menės susibūrimams.

Kauno tvirtovė – vienintelė tokia gynybinė sistema Baltijos šalyse, 1882–1915 metais mieste ir jo apylinkėse

Kauno tvirtovėje nuo šiol šeimininkaus vi- suomenė. D. Žvirblio nuotr.

įrengta Rusijos caro Aleksandro II įsakymu. Ši tvirtovė turėjo savaran- kiškas artilerijos ir pėstininkų pozi- cijas, fortuose buvo įkurdintos karei- vinės, įrengtos slėptuvės ir šaudmenų sandėliai. Tačiau pagrindinė funkcija buvo apginti Kauno miestą ir jo apy- linkės.

Estija naudos elektroninį balsavimą

Talinas (LRT.lt) – Nacionalinė rin- kimų komisija nusprendė, kad rizika, susijusi su elektroninėmis tapatybės kortelėmis – nepakankamai didelė, kad būtų atmesta galimybė suteikti tei- sę šį spalį vietiniuose rinkimuose bal- suoti elektroniniu būdu, sako šalies transliuotojas ERR.

Komisija išklaušė Informacinių sistemų tarnybos ekspertų rizikos ver- tinimus, po kurių kiekvienas komisi-

jos narys galėjo pateikti savo nuomonę. Visi komisijos nariai buvo vieningos nuomonės, kad nėra priežasties at- šaukti elektroninio balsavimo gali- mybės, nes nepakanka įrodymų, jog šis balsavimo būdas yra nesaugus.

„Elektroninis balsavimas vyks laikantis įstatymų“, – skelbdamas savo sprendimą sakė Nacionalinės rinkimų komisijos pirmininkas Meel Eerik.

Katalonija spręs nepriklausomybės klausimą

Madridas (ELTA) – Katalonijos parlamentui patvirtinus teisės aktą, kuris uždega žalią šviesą spalio 1 dieną surengti referendumą dėl regiono nepriklausomybės, Ispa- nija atsідūrė prie di- džiausios per pastaru- sius dešimtmečius politi- nės krizės slenksčio. Ta- čiau Madridas išpėjo da- rysisi viską, kad sutruk- dytų įgyvendinti šią ini- ciatyvą.

Katalonijos įstatymų leidėjai įstatymo projektą patvirtino, nepaisydami vasarį Ispa- nijos Konstitucinio teismo išaiškinimo, kad tai prieštarautų Konstitucijai.

Priėmus įstatymą, ministrų kabi- neto nariai pasirašė dekretą, kuriuo šaukiamas referendumas. Tačiau Mad- ridas referendumą laiko neteisėtu ir ke- tina jam priešintis.

Spalio 1 dieną turėtų vykti referendumas dėl Katalonijos nepriklausomybės. Scanpix nuotr.

Tuo pat metu Ispanijos prokurorai paskelbė sieksią, kad Katalonijos par- lamento pirmininkei Carme Forca- dell ir kitiems regiono pareigūnams, leidusiems, kad įvyktų balsavimas dėl referendumo, būtų pareikšti kri- minaliniai kaltinimai dėl nepaklus- numo.

Europa kovos su hibridinėmis grėsmėmis

Helsinkis (BNS) – Suomijos sostinėje atida- rytas Europos kovos su hibridinėmis grėsmėmis kompetencijos centras.

Centras buvo įkur- tas dvylikos Europos Są- jungos (ES) ir NATO ša- lių – Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedi- jos, Lenkijos, Norvegijos, JAV, Prancūzijos, Vokie- tijos, Didžiosios Britani- jos ir Ispanijos – inicia- tyva. Ateityje prie jo veiks- los gali prisidėti ir dau- giau valstybių. Centras glaudžiai bendradarbiaus tiek su ES, tiek su NATO.

Naujosios įstaigos tikslas bus ne tiesiogiai atremti atakas, o vykdyti ti- riamąją veiklą. Europos kovos su hibi- ridinėmis grėsmėmis kompetencijos centras taip pat organizuos bendrus mokymus ir tobulins keitimosi infor- macija būdus.

Hibridinėmis grėsmėmis laiko- mas neteisingos informacijos platini-

„Rusija – viena iš svarbiausių šalių, kurią stebime“, – pažy- mėjo Arndt Freytags von Loringhoven. iDNES nuotr.

mas, išpuoliai prieš informacines sis- temas bei kitokios atakos, rengiamos su šiuolaikinių technologijų pagalba. Tai yra priešiški veiksmai, nukreipti į valstybės destabilizaciją oficialiai nepaskelbus karo.

NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas Arndt Freytags von Lo- ringhoven išskyrė vieną valstybę – Rusiją.

S. Dali nebuvo aiškiaregės tėvas

Madridas (LRT.lt) – DNR tyrimas atliktas paėmus mėginį iš Salvador Dali palaikų parodė, kad jis nėra jį eks- humuoti prašiusios Ispanijos aiškia- regės tėvas, sakė Dali fondas.

„DNR tyrimai rodo, kad Pilar Abel nėra S. Dali dukra“, – pranešime sakė fondas.

61 metų P. Abel, kuri Katalonijoje ilgai vertėsi būrimu iš Taro kortų, tvir- tino, kad jos motina buvo užmezgusi ro- maną su dailininku. Tačiau Madrido teismas birželį nusprendė, kad tik DNR testas gali išspręsti šią bylą.

Jei būtų buvę patvirtinta, kad P. Abel yra vienintelis S. Dali vaikas, ji būtų įgijusi teisę į vieno garsiausių ir produktyviausių XX amžiaus daili- ninkų didžiulio turto ir paveldo dalį – 25 procentus, sakė jos advokatas Enri- que Blanquezo.

Salvadoro Dali fondas nurodė, kad 2016 metų pabaigoje šis turtas buvo ver- tinamas beveik 400 mln. eurų.

P. Abel buvo pateikusi seilių pa- vyzdžius DNR palyginimui su ekshu- muotų S. Dali palaikų mėginiais – nagų, plaukų ir kaulų.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Lietuvei – Tarptautinio olimpinio komiteto įvertinimas

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) Olimpino švietimo direktorę Vitą Balsytę Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) prezidentas Thomas Bach apdovanojo prestižiniu Alberto Madella prizū. Jis kasmet įteikiamas geriausią magistro darbą parašiusiam bendrų IOC ir Belgijos katalikiško Leuveno universiteto MEMOS sporto vadybos studijų magistrantui.

V. Balsytės darbas „Tvarios olimpinio švietimo programos modelis“ („Framework for a Sustainable Olympic Education“) buvo išskirtas kaip labiausiai pritaikomas praktinėje Olimpinių komitetų veikloje. Jame lietuvė analizavo darnų organizacijos vystymąsi kaip globalų reiškinį sąsajoje su olimpiu judėjimu. V. Balsytė įvardijo 94 kriterijus, pagal kuriuos kiekvienas Olimpiniis komitetas ar kita sporto organizacija gali įvertinti savo programų tvarumą ir atitikimą darnaus vystymosi principams.

Bendra IOC ir Leuveno katalikiško universiteto MEMOS sporto organizacijų vadybos magistro studijų programa (Executive Masters in Sport Organisations Management) yra skirta jau aktyviai dirbantiems olimpiniam judėjime žmonėms. Kasmet joje studijuoja 40 vadovaujančias pareigas nacionaliniuose olimpinuose komitetuose, tarptautinėse sporto šakų federacijose, IOC ar EOC užimančios darbuotojai iš viso pasaulio.

V. Balsytė apdovanota prestižiniu prizū. LTOK nuotr.

MEMOS magistro studijų programą yra baigę tik 5 lietuviai – LTOK atstovės V. Balsytė ir Lina Vaisetaitė, Lietuvos sporto federacijų sąjungos generalinė sekretorė Agnė Vanagienė, Lietuvos krepšinio federacijos generalinis sekretorius Mindaugas Špokas, buvęs Lietuvos ministro pirmininko patarėjas sporto klausimais Vytautas Janušaitis.

Futbolo neviltis sugrįžo

Edgaro Jankausko treniruojama Lietuvos rinktinė viltį teikė tik pasaulio čempionato atrankos ciklo pradžioje. Dabar rinktinės žaidimas virsta jau ne kartą matytu farsu. Po gėdingo pralaimėjimo 0:3 Škotijai Vilniuje į Slovėniją Lietuvos rinktinė vyko reabilituotis, tačiau sirgaliai išvydo dar skaudesnę sutriuškinimą. Liublanoje šeimininkai šventę pergalę 4:0, o Lietuva patyrė jau penktą pralaimėjimą iš eilės.

Grupėje Lietuvos rinktinė užima penktąją vietą, iš kurios jau nebepakils. Slovėnai pakilo į trečią vietą ir su 14 taškų dar kovoja dėl antrosios vietos grupėje. Lietuvos rinktinė šiame atrankos cikle jau praleido net 18 įvarčių. Tik trimis daugiau yra praleidusi paskutinę vietą grupėje užimanti Malta. Lietuviai ir toliau išlieka penktoje F grupės vietoje, lenkdami tik taškų neturinčią Malatą. Su šia komanda lietuviai žais priešpaskuti-

nėse atrankos etapo rungtynėse spalio 5-ąją išvykoje. Paskutinė dvikova vyks spalio 8-ąją Vilniuje su Anglija.

Ciklo pradžioje naujasis rinktinės vedlys E. Jankauskas futbolo specialistų buvo giriamas už iš esmės pakeistą komandos veidą bei grąžintą pasitikėjimą savo jėgomis. Praėjusiais metais ryškėjo rinktinės braižas. Pastarosiose penkeriose rungtynėse to nebuvo. Kiekviename susitikime Lietuva priminė boksinkiną, bejėgiškai pakibusį ant ringo virvių po praleisto varžovo smūgio ir nė sykiu atsitiesti taip ir nesugebėjo. Šešerios rungtynės – šeši iš eilės pralaimėjimai. Įvarčių santykis – 1:18.

2017-ieji, labai tikėtina, bus patys juodžiausi metai per visą mūsų nepriklausomos šalies futbolo istoriją. Vidutiniškai per rungtynes Lietuva praleidžia 2,25 įvarčio. Jei gynyba per likusius dvi rungtynes nepagerės, galime turėti dar vieną antirekordą – jau pasaulio čempionato atrankose.

Lietuvos futbolo rinktinė pateko į gilią duobę.

Lietuvos rinktinė – aštuntfinalyje

Lietuvos rinktinę Izraelyje palaikė gausūs mūsų šalies sirgalių būrys.

Keturi iš penkių. Po kluptelėjimo prieš Gruzijos krepšininkus Lietuvos rinktinės vyrai Europos vyrų krepšinio čempionate atsitiesė, įveikė Izraelio, Italijos ir Ukrainos vyrus, o praėjusį trečiadienį 89:72 palaužė ir Vokietijos pasipriešinimą. Lietuviai Europos krepšinio čempionato B grupėje užėmė pirmąją vietą ir jau kraunasi lagaminus į Stambulą, kuriame rugsėjo 9 d. mūsiškiai susitiks su A grupėje 4-ąją vietą užėmusia Graikija.

Po pergalingų rungtynių su Vokietija legendinis krepšininkas Modestas Paulauskas teigė, kad

gero žaidimo pirmajame čempionato etape priežastis – komandos vienybė. „Manau, kad komanda išvažiavo į Europos čempionatą laimėti. Rinktinės žaidimas su kiekvienomis rungtynėmis gerėja, tobulėja, matome vis gražesnę krepšinių, žaidėjų, regis, vis labiau vieni kitais pasitiki. Tikrai nustebins, jei Lietuvos rinktinė taps Europos čempione“, – teigė olimpiniis čempionas.

Ilgapirščiai apšvarino D. Motiejūną ir šokėjas

Policija išsiaiškino, kas rugsėjo 5 d. „Hilton“ viešbutyje apvogė Europos čempionato dalyvius. Paaiškėjo, kad

tai buvo viešbučio kambarinė. Nuo ilgapirštės nukentėjo vienintelis Lietuvos rinktinės narys – Donatas Motiejūnas. Neoficialiomis žiniomis, 26-erių krepšininkas pasigedo mažiausiai 6 tūkst. eurų.

Izraelio rinktinės nariai taip pat neteko kitų vertingų daiktų, bilietų į Europos čempionato rungtynes. Dėl D. Motiejūno ir Izraelio rinktinės žaidėjų apvogimo „Hilton“ viešbutyje zujo dešimtis policijos pareigūnų. Europos čempionato organizatoriai po incidentų griebėsi už galvos. B grupės varžybų organizavimas vyko labai sklandžiai iki paskutinės dienos skan-

dalo.

„Užsidėjau ‘do not disturb’ ženklą ant rankenos ir pas mane niekas nėjo“, – juokavo Mantas Kalnietis, paklaustas, ar nenukentėjo nuo ilgapirščių. Dainius Adomaitis šypsojosi, kad po incidento rinktinė vis dėlto sužinojo, jog kambariuose turi seifą.

Beje, pačioje Tel Avivo arenoje buvo apvogtos ir Kauno „Žalgirio“ šokėjos. Kol merginos ant parketo rengė pasirodymus, kažkas iš jų piniginių rūbinėje iškrapštė maždaug 300 eurų. Dar maždaug 150 eurų merginos pasigedo viešbutyje – tik kitame, nei apsi-stojo Lietuvos rinktinė.

Bokso legendos vietą gali užimti lietuvis

38-erių Filipinų bokso legenda Manny Pacquiao atsisakė atsakomosios kovos dėl WBO pusvidutinio svorio kategorijos čempiono vardo, o jo vietą gali užimti Lietuvos boksinkininkas Egidijus Kavaliauskas.

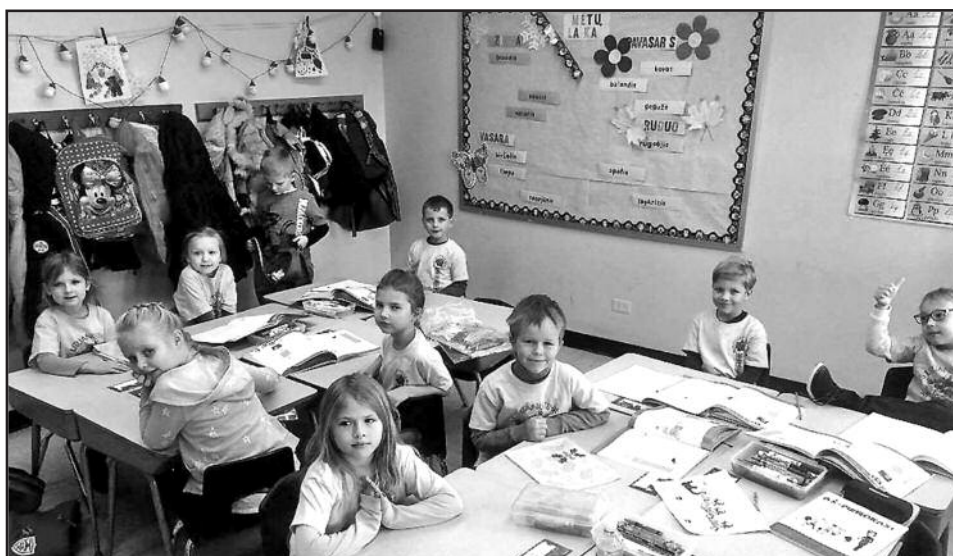
Liepa Australijoje Jeff Horn po 12 raundų kovos teisėjų sprendimu (117–111, 115–113, 115–113) įveikė M. Pacquiao, tačiau pagal susitarimą filipinietis turėjo teisę į atsakomąją kovą. Ji turėjo įvykti lapkričio 12 dieną. Vis dėlto aktyviai Filipinų politinėje veikloje dalyvaujantis M. Pacquiao pripažino, kad dėl užimtumo nesugebės pasirengti kovai ir jos atsisakė.

Vis dėlto J. Horn kova lapkričio 12 dieną neatšaukiama. Pasak „Las Vegas Review-Journal“, ryškiausi pretendentai užimti filipiniečio vietą yra E. Kavaliauskas ir rusas Konstantinas Ponomariovas.

WBO vertinimo lentelėje E. Kavaliauskas šiuo metu yra ketvirtas, K. Ponomariovas – penktas. Abu profesionaliame bokse dar nėra patyrę pralaimėjimų: lietuvio sąskaitoje – 17 pergalų, ruso – 32.

Lituanistinė mokykla „Linas”

Čikagos lituanistinė mokykla

Vėl kviečia mokykla

Šis šeštadienis, rugsėjo 9-oji, skelbia naujų mokslo metų pradžią net keliasdešimtyje Jungtinėse Valstijose veikiančių lituanistinių mokyklų. Klasės vėl prisipildys pailsėjusių ir užtelėjusių per vasarą mokinukų, jų juoko ir klegesio. Palinkėkime mūsų vaikams noro ir smalsumo ei-

nant vis gilyn į žinių pasaulį, o mokytojams ir tėveliams – kantrybės ir įkvėpimo vedant mažuosius šiuo įdomiu ir nesibaigiančiu pažinimo keliu. Sėkmingų ir kūrybingų mokslo metų visiems – nuo mažiausio iki didžiausio!

– „Draugo” redakcija

Šiais mokslo metais Jungtinėse Valstijose duris atvėrė šios lituanistinės mokyklos:

- Lituanistinė mokykla „Aitvaras”, OH
- Aleksandros Kazickienės lituanistinė mokykla, NY
- Lituanistinė mokykla „Atžalynas”, OR
- „Aušros” aukštesnioji lituanistinė mokykla, OH
- Lituanistinė mokykla „Baltijos krantas”, MI
- Baltijos lituanistinė mokykla, NC
- Lituanistinė mokykla „Banginukas”, MA
- Bernardo Brazdžionio lituanistinė mokykla, CA
- Bostono lituanistinė mokykla, MA
- Čikagos lituanistinė mokykla, IL
- DFW lituanistinė mokykla, TX
- Dr. Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla, NJ
- Edvardo Gervicko lituanistinė mokykla, NY
- Gedimino lituanistinė mokykla, IL
- Lituanistinė mokykla „Genys”, CA
- Lituanistinė mokykla „Gintarėlis”, NC
- Indianapolio LB lituanistinė mokykla, IN
- Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla, VA
- Lituanistinė mokykla „Lietuvėlė”, NJ
- Lietuvių mokykla Vašingtone, VA
- Lituanistinė mokykla „Linas”, WA
- Maironio lituanistinė mokykla (Lemont, IL), IL
- Maironio lituanistinė mokykla (New York, NY), NY
- Martyno Mažvydo lituanistinė mokykla, MN
- Lituanistinė mokykla „Nauja karta”, WI
- Pittsburgo lituanistinė mokykla, PA
- Lituanistinis darželis „Pipirų ratelis”, IL

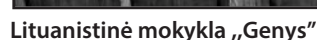
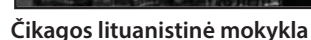
Šv. Kazimiero šeštadieninė lituanistinė mokykla

Lietuvių mokykla Vašingtone

Aleksandros Kazickienės lituanistinė mokykla

- Lituanistinė mokykla „Rasa”, IL
- Lituanistinė mokykla „Saulė”, GA
- Lituanistinė mokykla „Saulėtas krantas”, FL
- Lituanistinė mokykla „Saulutė”, FL
- Lituanistinis darželis „Spindulėlis”, IL
- Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla (Cleveland, OH), OH
- Šv. Kazimiero šeštadieninė lituanistinė mokykla (Los Angeles, CA), CA
- Lituanistinė mokykla „Švyturėlis”, ME
- Lituanistinė mokykla „Tėvynės žiburėliai”, OH
- Vaivos Vėbraitės mokykla, CT
- Lituanistinė mokykla „Versmė”, MO
- Vinco Krėvės lituanistinė mokykla, PA
- Lituanistinė mokykla „Vyturys”, CT
- Worcesterio lituanistinė mokykla, MA
- Montessori darželis „Žiburėlis”, IL
- Lituanistinė mokykla „Žiburys”, MI

30

Pasaulio Lietuvių Centro ~mėčio Jubiliejinę Puotą

Programoje:

Jubilėjaus proga
Pasaulio Lietuvių Centras
dovanoja vyno valandėlę
su "Tenor Madness" muzika
Rytas Vygantas- saksofonas
Shawn Salmon-gitara.

- Išskirtinė vakarienė
- Aukcionas
- Šokiai su DJ Sauliumi
- Dainavos Vyrų vieneto pasirodymas

Spalio 21, 2017 6:00 v.v.

(PLC Rita M. Riškus salėje)

Kaina:
\$75

Rezervacijos:

Žibutė Prancevičius: 630.257.0153
Lina Smilgienė: 708.557.3343
Lina Jameikis: linajam1@gmail.com

LITHUANIAN
WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos, Chirurgija,
Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Tėsininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokate
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

Nekilnojamas turtas
—
Įmonių ir komercinė teisė
—
Paveldėjimo teisė JAV ir
Lietuvoje
—
Atstovavimas teismuose
—

**One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606**
Fax: (312) 540 1162
www.boodellllc.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką,
katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo tes-
tamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“
laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500
www.draugofondas.org

DRAUGAS • 773-585-9500
skelbimai@draugas.org

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2017 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2017m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

Pasidalinkite nuomone

facebookwww.facebook.com/draugolaikrastis

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Member
FDIC

Išeinantys išsineša ir savo vardą

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Rugpjūčio 14 d. Čikagoje mirė Sedos kautynių dalyvis Mečislovas Algirdas Čepėnas iš Daugailių, o rugpjūčio 26 d. Vilniuje – jo kovos draugas Juozas Vanagas iš Užpalių. Abu uteniškiai. Tai beveik paskutiniai Tėvynės apsaugos rinktinės (TAR) kovotojai. Beliko vienas kitas, senokai perkopęs 90-metį.

Juozas Vanagas (g. 1925 m.) buvo garsus – beveik legendinis – choro dirigentas. Kur tik pasisukdavo, surinkdavo chorą. Tarp choristų sklandė posakis: „Išsiųsk Vanagą į Marsą, jis ir ten sukurs chorą“. Ir 1991 m. sausio agresijos dienomis iš Seimo gynėjų buvo subūręs 90 vyrų chorą. O labiausiai žinomas kaip garsių vyrų ir moterų chorų „Aidas“ vadovas. Jo sūnus, garsus lenktynininkas, Dakaro ralio dalyvis Benediktas Vanagas, pranešdamas apie tėvo mirtį, pavadino jį kariu. Netekties skausmu pasidalijęs socialiniame tinkle, jis rašė: „Liūdnas laikotarpis. Išėjo Maestro, Karys, Tėtis... Vienas svarbiausių mano gyvenimo Žmonių. Tas, kuris parodė aistrą ir užsispyrimą siekiant to, kuo gyveninė. Neįtikėtina, kiek panašų kelią skirtingoje profesinėje srityje aš kartoju. Tačiau man dar reiktų daug pasitempti, kad bent kiek galėčiau lygiuotis su Tavimi“. Sūnaus panašumas į tėvą ne tik charakteriu, bet ir išore tiesiog stebina. Iš tiesų J. Vanagas karys buvo visą gyvenimą. Jo kolegos prisimena, kad dirigavo chorui netgi susilaužęs vieną ranką (B. Vanagas su penkiose vietose lūžusia ranka dar dvi dienas tęsė važiavimą Dakaro ralyje.)

Jie ypač domino sovietų saugumą

J. Vanagas buvo vienas iš Utenos gimnazijos gimnazistų, kurie 1944 m. įstojo į P. Plechavičiaus karo mokyklą Marijampolėje, kurios kariūnus vokiečiai už nepaklusnumą ketino represuoti. Įspėti ir išsiųgti 1944 m. vasarą jauni vyrai susirinko Žemaitijoje, kur Plinkšių dvare buvo įkurta lietuviška Tėvynės apsaugos rinktinė, spalio 7 d. dalyvavusi mūšyje su pusės milijono rusų armija ties Seda. Po nesėkmingo mūšio daugelis pasitraukė į Vakarus, o kai kurie bandė grįžti į savo gimtas vietas. Lietuvoje liko ir J. Vanagas. Nors jam pasisekė išvengti represijų ir baigti gimnaziją Panevėžyje, vėliau studijuoti filologiją Vilniaus universitete ir Muzikos akademijoje, šeima ir giminės sovietų valdžios buvo ištremti į Sibirą (už nuslėpimą, kad tėvai Sibire, iš universiteto buvo išmestas).

Internete www.partizanai.org sklando Amerikos lietuvių Pauliaus Jurkaus straipsnis „Sedos kautynės prisimenant“, kuriame jis rašo: „Sedos kautynėse dalyvavo savanoriai iš visos Lietuvos. Jų sąrašai buvo paslėpti ar sunaikinti. Okupantas nieko nerado, o žmonės tylėjo. Tad nebuvo ir jokių represijų savanorių šeimoms. Tokiu būdu net lietuvių tarpe kautynės buvo nutylėtos. Suprantama, ir sovietinei propagandai tos kautynės nebuvo reikalingos. Sovietai skelbė, kad jų kariuomenę visur sutinka su gėlėmis, tad reikėjo nutylėti ir Sedos kautynes. Kautynės plačiau prisimintos tik 1994 m. spalio pradžioje, kai jau buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Iškilmingai ir su derama rimtimi buvo paminėta 50 m. kautynių sukaktis, išleista ir knyga“.

Sedos kautynių dalyviui J. Vanagai sovietų okupacijos metais pasisekė nusišvęsti šį faktą, choristai prisimena, kad su juo gatvėje sveikindavosi net sovietinės valdžios patriarchas Justas Paleckis, bet P. Jurkus ne visai teisus, kad „nebuvo ir jokių represijų savanorių šeimoms“. Esu rinkusi medžiagą apie savo gimtų apylinkių vyrus, kurie 1944 m. liepą išėjo į Žemaitiją. Radau tokių per 50. Iš jų po mūšio į Vakarus pasitraukė vos vienas kitas (tarp jų ir vėliau žymus visuomenininkas Bronius Nainys, kuris, beje, vienas iš nedaugelio išeivių viešai deklaravo, jog priklausė, dargi dalyvavo steigiant TAR), visi kiti, kurie bandė grįžti namo, anksčiau ar vėliau buvo represuoti. Sovietai ypač ieškojo dalyvavusių toje, kad ir simbolinėje, ginkluoto pasipriešinimo akcijoje. Iš Sedos dalyvių tardymų protokolų matyti, kad okupantams tai buvo principo reikalas – surinkti ir iš pagrindų sunaikinti pasipriešinimo bacilą. Ištirpti pokario suirutėje pasisekė tiems, kurie negrįžo

Mūšio su raudonąja orda prie Sedos 1944 m. spalio 7 d. kovotojas Juozas Vanagas vėliau tapo žymiu chorų organizatoriumi ir dirigentu.

namo, kurie neturėjo liudininkų, o namiškiai iš tiesų nežinojo, kur tuos keletą 1944 m. rudens mėnesių buvo jų sūnūs. Bet, kaip buvo bent su mano apylinkės vyrais, atsirado vienas, kuris viską papasakojo, ir paieškų kamuoliukas nuriedėjo. Kaimo vyrukai – ne kokie prityrę desantininkai – tardomi jie papasakojo viską, ką žinojo.

Jų auka užmiršta

O kad Sedos kautynės ir jų dalyvių auka užmiršta, tai P. Jurkus teisus (vien žuvusių užfiksuota apie šimtą, o kiek dar neužfiksuota). Yra vertinami partizanų mūšiai, kuriuose dalyvavo keliolika ar keliasdešimt kovotojų. O čia buvo susirinkę, knygų apie Sedą autoriaus, kautynių dalyvio Vlado Kazlausko liudijimu, per 6 tūkst. lietuvių vyrų – išblaškytų „plechavičiukų“, Žemaitijos ir Šiaurės Aukštaitijos savanorių. Jie jautėsi esantys Lietuvos kariuomenės kariai, Tėvynės gynėjai. Istorikams, matyt, tai neprestižinė tema – Europa dar pagalvos, kad aukština fašizmą, mat lietuviai buvo apginkluoti ir aprenkti besitraukiančių vokiečių. Bet lietuviai turėjo savo sąskaitų su sovietų okupantais, jie ryžosi ne dėl svetimų ambicijų, o už savo gimtą žemę. Jeigu jie ėjo aukoti savo gyvybės, – o kare kitaip nebūna, – tai turėjo būti giliai įsitikinę, kad jų kova yra prasminga. Šiandien išties sunku patikėti, kad lietuviai galėjo tikėtis pakreipti karo mašiną, bet taip buvo – Žemaitijoje vyrai mokėsi kariauti, ginklavosi, sėdėjo apkasuose ir ruošėsi lemiamam mūšiui. Štai V. Kazlauskas yra užrašęs kovotojo Vinco Seibučio iš Užpalių prisiminimų pluoštelį: „Tik gavę vokiškas uniformas, tuoj pat nuplėšėme erelius ir vietoje jų ant kepurių

prisisiuvome Gedimino ženklus, o ant rankovių tautines emblemas, ir taip tapome iš civilių Lietuvos kariais. Taigi pabuvę apie mėnesį apkasuose, apsipratome su aplinka, gyvenimo sąlygomis, pripratome prie minų sprogimų, apie apšaudymų kulkosvaidžiais“...

Toliau pasakojimą galima tęsti iš jo žemiečio Prano Čepėno, kuris TAR štabe buvo vertėjas ir vėliau per bombardavimą žuvo prie Rusnės salos, dienoraščio: „1944.09.12. Dagių kaimas, Salantų v., Mažeikių apskritis. Parvažiavome iš fronto pirmųjų linijų poilsui. Diena šaltoka, kartais papurkščia smulkutis lietus į veidą. Pilkšvi debesėliai ritasi dangumi... Taip ramu ir gera širdžiai čia, užfrontėje. Tos trys savaitės vienodo įtemptumo minučių taip atsi-bodo, kad, rodosi, šis gyvenimas panašus į rojų... Čia nesimato rusų apkasų, grasinančių kulkosvaidžių lizdų, bunkerų, galinčių prapliupti kiekvieną minutę ugnimi... 1944.09.22. Šioje tamsoje prisimenu savo tėviškę. Tu, Visagali, viską matai. Leiski mano tėveliams ir broliams, ir visiems pavergtiems lietuviams lengviau pernešti tą baisią kančią, kuri šiuo metu užplūdo Aukštaitiją. ...Palengvink užimtos šalies broliams nešti sunkų bolševizmo jungą... Neatimk iš jų išsivadavimo vilties... Nunešk mamytei šią naktį paguodžiančią žinėlę, kad mes trise esame gyvi“...

Šios eilutės – Čepėnų giminės istorijos, užfiksuotos knygoje „Velaikių Čepėnai“, 2012, Vilnius, liudijimai. Tik mėgėjai apie šiuos istorinius įvykius ir prisimena. Jų dalyviai baigia išeiti iš šios žemės, jie liko neapklausti, jų liudijimai neužfiksuoti. Ką rašys ateities istorikai apie 1944 m. rudenį Žemaitijoje? Rinks trupinėlius iš tokių štai mėgėjų užrašėlių, nes dokumentinės medžiagos beveik nėra, išlikęs tik I pulko archyvas, kurį Lietuvai atkūrus nepriklausomybę grąžino buvęs TAR štabo karininkas. Yra tokio pat mėgėjo dr. V. Kazlausko kelios knygos, keletas publikacijų paskelbta žiniasklaidoje, kai 1994 m. privačia iniciatyva buvo surengtas Sedos mūšio 50 m. minėjimas ir jo metu vienas kitas žurnalistas apklausė vieną kitą iš keliolikos dalyvavusių tų istorinių įvykių dalyvių.

Latviai yra drąsesni – jie ne tik nesigėdija, kad kovai su raudonoju maru buvo sukūrę SS legioną, jie kasmet pamini žuvusius šioje kovoje. O šimtai (gal ir tūkstančiai) lietuvių vyrų, prie Sedos atsinešusių savo pasiryžimą aukotis Tėvynei, vardų istorijos mės-malėje žūsta amžiams. Jie teliks bendru liaudies dainose apdainuotų brolių sakalėlių vardu. Tik vienam kitam buvo suteiktas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių vardas. Tarp tų laimingųjų – ir J. Vanagas, apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu (2000), Lietuvos vietinės rinktinės garbės kryžium (2000), Lietuvos Respublikos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžium (2004 – pastarasis – ir už nuopelnus kultūros srityje), Lietuvos Respublikos krašto apsaugos medaliu „Už nuopelnus“ (2013), Užpalių miesto garbės piliečio vardu (2017).

Artėjant spalio 7-ajai nors mintyse paminėkime Sedos kautynių dalyvių atminimą. Jie aukojosi ir už mus.

Sūnus Benediktas Vanagas – Dakaro ralio „kovotojas“, iš tėvo paveldėjęs meilę Tėvynei ir ją garsinantis pasaulyje.

Mielai tetai

A † A
JULIJAI PUPINYTEI
NAVAKIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos dukrą JULIJĄ su vyru DENIS STORK ir sūnų JONĄ su žmona BARBARA NAVAKUS, vaikaičius DONNĄ, LARĄ ir JOHN su šeimomis.

Julija Pupinytė Navakienė gimė 1919 metais Linkuvoje, Lietuvoje. Amerikoje gyveno Omaha, Nebraska ir Gulf Port, Florida.

Mirė Leeds, Alabama, mylinčių dukros ir žento globoje.

Jos vyras, „Draugo“ bendradarbis, agronomas Juozas Navakas jau ilsisi Amžinybėje.

Su giliu liūdesiu,

Dr. Ivor Rene’ ir Onutė Damaitė Fielding,
Mountain View, California
Scott ir Maria Fielding Yenerich,
Chandler, Arizona
Dr. S. S. Mohan ir dr. Krista Fielding,
Stanford, California

Visuomenininkui, Lietuvos atgimimo ir lietuvių susivienijimo puoselėtojai, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijos pradininko, aušrininko dr. Jono Šliūpo sūnui,

A † A
VYTAUTUI JONUI ŠLIŪPUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai VANDAI ir sūnui KESTUČIUI, giminėms bei artimiesiems.

Kartu liūdime netekę tauraus lietuvio.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
New York, NY

A † A
DALIAI MIEŽELIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą jos vyrui RAIMUNDUI, vaikams ir anūkams.

Liūdime kartu su jumis.

Aldona Rekašienė
Marytė ir Henrikas Paškevičiai
Henrieta Vepštienė
Birutė Lintakienė
Aldona Žibienė
Rasa Dirkienė

www.draugas.org/mirties.html

We Thought We’d Be Back Soon

18 Stories of Refugees 1940–1944

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ anglų kalba

Redaktorės: Dalia Stakė-Anysas
Dalia Cidzikaitė
Laima Petrauskas-Vanderstoep

2014 metais pasirodė knyga „Manėm, kad greit grįšim“. Joje sutelkta 18 pasikalbėjimų su lietuviais, kurie paliko Lietuvą Antrojo pasaulinio karo metu ir bėgo į Vakarus, norėdami išvengti rusų okupacijos ir trėmimo į Sibirą. Iš 65 užrašytų pasikalbėjimų redaktorės parinko 18, kurie vaizdžiai atskleidžia lietuvių išeivių išgyvenimus. Knyga susilaukė didelio pasisekimo tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje. 2015 metais redaktorėms už šią knygą Lietuvos krašto apsaugos ministerija paskyrė „Patriotų premiją“.

Neseniai (2017 m.) pasirodė knygos „Manėm, kad greit grįšim“ angliškas vertimas, pavadinamas „We Thought We’d Be Back Soon“. Įvade redaktorės Dalia Cidzikaitė ir Laima Petrauskas-Vanderstoep paaiškina angliško vertimo atsiradimo aplinkybes. O redaktorė Dalia Stakė-Anysas pateikia tų laikų istoriją, paaiškina tremtinių stovyklų atsiradimą.

Knygos angliškas vertimas ypač taikomas išeivijoje gyvenantiems lietuvių tremtinių vaikams, vaikaičiams, kuriems anglų kalba labiau prieinama. Tai puiki proga jiems susipažinti su išgyvenimais, kuriuos patyrė jų tėveliai, seneliai, proseneliai, palikę Lietuvą Antrajam pasauliniam karui besibaigiant. Tuo pačiu tai puiki dovana draugams nelietuviams, kurie nelabai supranta, kodėl lietuviai bėgo į Vakarus.

Knygą finansavo Lietuvių fondas, išleido leidykla „Aukso žuvis“.

Knygą „We Thought We’d Be Back Soon“
galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.
Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

DAILY Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.
Skaitykite „Draugą“ greičiau!

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 10 d. 10 val. r. švėsime 23-ąjį eilinį metų sekmadienį ir Švč. Mergelės Marijos apsišvišimo Šiluvoje 409 metų sukaktį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų** skyrius rugsėjo 13 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite dokumentinius filmus „Vardan tiesos“ ir „Mylėti artimą“, pasakojančius apie Lietuvos katalikų kunigų veiklą, vargus ir kančias sovietiniais metais.

■ **Rugsėjo 17 d., sekmadienį, po 10 val. r.** lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios klebonijoje Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija rengia metinį susirinkimą. Visus narius prašome dalyvauti.

■ **Rugsėjo 30 d., šeštadienį, 1 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) rengiami muziejaus moterų gildijos narės, tautodailininkės a. a. Mary Krauchunas atminimo ir paminėjimo pietūs. Tuos, kurie pažinojo a. a. Mary Krauchunas, kviečiame atvykti ir kartu su visais pasidalinti prisiminimais apie ją. Registruotis kviečiame

iki rugsėjo 15 d. el. paštu wineberi@att.net arba tel. 908-500-8517.

■ **Čikagos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“** netrukus pradeda 2017–2018 m. sezoną. Jei jūs ar jūsų vaikai norite išmokyti lietuvių tautinių šokių, susipažinti su tautos papročiais ir tradicijomis, susirasti naujų draugų, įsijunkite į darnią „Grandies“ ansamblio šeimą. Ansamblyje dirba profesionalūs choreografiniai ir ilgametę darbo su vaikais patirtį turintys mokytojai. Repeticijos vyksta Lemonte. Registracija į jaunių, jaunimo, suaugusiųjų, pagyvenusiųjų ratelius vyks rugsėjo 17 d. Vaikai (nuo 3 metų) bus registruojami spalio 1 d. Informacija: grandis.vadovai@gmail.com arba tel. 630-254-4953, 773-218-8166.

■ **Š. m. lapkričio 4 d. maloniai kviečiame** dalyvauti Lietuvių Fondo jubiliejiniame pokylyje „Ant laisvės sparnų“. Jis vyks Chicago Marriott Southwest at Burr Ridge (IL) viešbutyje. Muzikinę programą atliks dainininkė Evelina Anusauskaitė-Young, jai akompanuos Marius Leskauskas. Jauni, kūrybingi atlikėjai šią dieną puikiai žinomi muzikos mylėtojams. Programoje skambės populiari lietuvių ir užsienio kompozitorių kūriniai. Informacija ir bilietai: http://www.lithuanianfoundation.org/.../lf-jubiliejinis-poky... arba tel. 630-257-1616.

Nuoširdžiai sveikiname JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos kopirmininką finansams **Algimantą Gustaitį** garbingo 80-mečio proga!

*Susikaupė širdy ir išmintis, ir patyrimas,
Ir nueitų dienų graži rimitis.
Tai, kas praėjo, kas jau buvo
Kaip kraitis ir kaip dovana visiems.
O būsimieji metai tegul būna
Praėjusiųjų brandus ir ilgas tęsinys.*

Nuoširdžiai dėkojame už ilgametę ir nepriekaištingą pagalbą JAV Lietuvių Bendruomenei. Su jubiliejiniu 80-uju gimtadieniu!

JAV LB XXI Tarybos Prezidiumas

Nuotraukoje (iš k.): JAV LB Naujosios Anglijos apygardos pirmininkė dr. Regina Balčaitienė, buvusi ilgametė Cape Cod apylinkės pirmininkė Regina Petrutienė ir JAV LB KV kopirmininkas finansams Algimantas Gustaitis.

LOS ANGELES 31-MOS
LIETUVIŲ DIENOS
2017 m. rugsėjo 30d. - spalio 1d.
Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijoje
2718 St. George St., Los Angeles, CA 90027
ltdays.com

Seniausias knygynas Lietuvoje!

WWW.MASIULIAI.COM

**Siunčiame knygas, suvenyrus,
dovanėles į visas pasaulio
šalis.**

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

*Vydojo jaunimo fondo
Vardinių stipendijų įteikimas*

2017 metų rugsėjo 24 dieną,
12:30 v.p.p.,

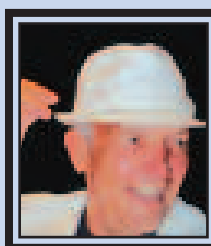
Lietuvių Dailės muziejuje „Siela“
Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL

♦ akademinė dalis

♦ meninė programa:

Agnė Giedraitytė ~ Linda Veleckytė ~ Elytė Rėklaitytė

♦ vaišės

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 0.90%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

